

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 29. huhtikuuta 2022
(OR. en)

8560/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0134 (COD)

JAI 549
MIGR 128
ASIM 32
SOC 235
EMPL 143
EDUC 137
IA 49
CODEC 567

EHDOTUS

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	28. huhtikuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 650 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (uudelleenlaadittu teksti)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 650 final.

Liite: COM(2022) 650 final

Bryssel 27.4.2022
COM(2022) 650 final

2022/0134 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (uudelleenlaadittu teksti)

{SEC(2022) 200 final} - {SWD(2022) 650 final} - {SWD(2022) 651 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Tämä ehdotus on osa toimenpidepakettia, jota esitetään jatkotoimena komission 23. syyskuuta 2020 antamalle tiedonannolle uudesta muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta¹. Tiedonannossa korostettiin tarvetta korjata laillista muuttoliikettä koskevan EU:n politiikan suurimmat puutteet ja edistää näin EU:n tarvitseman osaamisen houkuttelemiseen tähtäävää yleistavoitetta. Tämän ”osaamispaketin” toimenpiteisiin kuuluu muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen mukaan pitkään oleskelleita kolmansien maiden kansalaisia koskevan direktiivin 2003/109/EY uudelleenlaatiminen. Tavoitteena on luoda todellinen EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema erityisesti vahvistamalla pitkään oleskelleiden henkilöiden oikeutta muuttaa muihin jäsenvaltioihin ja työskennellä niissä. Pakettiin sisältyy myös yhdistelmälupadirektiivin 2011/98/EU² uudelleenlaatiminen ja tiedonanto. Tiedonannossa esitetään uusi lähestymistapa laillista muuttoliikettä koskevan kunnianhimoisen ja kestävä EU:n politiikan luomiseksi, jotta voidaan houkutella osaamista EU:n työmarkkinoille ja luoda turvallisia väyliä Eurooppaan pääsemiseksi.³

Suurin osa muuttajista saapuu EU:hun laillisesti ja oleskelee siellä laillisesti. EU:ssa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kokonaismäärä on 23 miljoonaa eli 5,1 prosenttia EU:n väestöstä.⁴ Heistä yli 10 miljoonalla⁵ on pitkäaikainen tai pysyvä oleskelulupa. Tämä on kohderyhmä, joka pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun direktiivin 2003/109/EY⁶, jäljempänä ’direktiivi’, on tarkoitus kattaa.

Direktiivissä vahvistetaan edellytykset, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat oleskelleet jossakin jäsenvaltiossa laillisesti ja yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta, voivat saada ”EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman”. Tästä asemasta on paljon etua: se on pysyvä ja se takaa oikeudet yhdenvertaiseen kohteluun monilla aloilla (mukaan lukien täydet oikeudet toimia palkattuna työntekijänä ja itsenäisenä ammatinharjoittajana) ja vahvistaa suojaa maastapoistamista vastaan. Vaikka näitä etuja voidaan myöntää myös kansallisessa lainsäädännössä säännellyllä pysyvän oleskeluluvan saaneen henkilön asemalla (direktiivissä sallitaan nämä rinnakkaiset kansalliset järjestelmät), EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema antaa lisäksi mahdollisuuden liikkua ja oleskella muissa jäsenvaltioissa kolmesta kattavasta syystä: taloudellisen toiminnan harjoittaminen (palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana); opintojen

¹ [COM\(2020\) 609 final](#).

² COM(2022) 655.

³ COM(2022) 657.

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_migrant_population_statistics#Migrant_population:_23_million_n-on-EU_citizens_living_in_the_EU_on_1_January_2020

⁵ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_reslong&lang=en

⁶ Neuvoston direktiivi 2003/109/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2003, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44).

suorittaminen tai ammattikoulutukseen osallistuminen; ja muut syyt. Tämä oikeus EU:n sisällä liikkumiseen ei kuitenkaan ole automaattinen oikeus, vaan siihen liittyy useita ehtoja.

Direktiiviä arvioitiin vuonna 2019 päätökseen saadun laillista muuttoliikettä koskevan toimivuustarkastuksen⁷ yhteydessä. Sen täytäntöönpanokertomuksissa⁸ havaittiin useita puutteita tavoitteiden saavuttamisessa sekä käytännön ongelmia, jotka liittyvät direktiivin soveltamiseen jäsenvaltioissa.

Tämän ehdotuksen tavoitteena on luoda tehokkaampi, johdonmukaisempi ja oikeudenmukaisempi järjestelmä EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi. Tämän järjestelmän olisi oltava keskeinen väline sellaisten kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseksi, jotka ovat asettautuneet laillisesti ja pysyvästi EU:n alueelle.

Ehdotuksen tavoitteena on helpottaa EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamista erityisesti siten, että kolmansien maiden kansalaiset saisivat yhdistää eri jäsenvaltioissa kertyneet oleskelujaksot oleskelun kestoa koskevan vaatimuksen täyttämiseksi. Lisäksi ehdotuksessa selvennetään, että kaikki laillisen oleskelun ajanjaksot, mukaan lukien oleskelujaksot opiskelijana tai tilapäistä suojelua saavana henkilönä sekä alun perin tilapäisiin syihin perustuneet oleskelujaksot, olisi laskettava mukaan kokonaisuudessaan. Lyhytaikaisen viisumin nojalla tapahtunutta laillista oleskelua ei katsota oleskeluajaksi, eikä sitä pitäisi laskea mukaan.

Ehdotuksella pyritään myös vahvistamaan EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä oikeuksia. Tähän sisältyy oikeus liikkua ja työskennellä muissa jäsenvaltioissa, ja se olisi saatettava vastaamaan läheisesti EU:n kansalaisten oikeuksia. Se, että kolmansien maiden kansalaisille, joilla jo on EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema yhdessä jäsenvaltiossa, annetaan mahdollisuus vaihtaa työpaikkaa ja muuttaa toiseen jäsenvaltioon työntekoa varten, voi auttaa tehostamaan työmarkkinoita kaikkialla EU:ssa, paikkaamaan osaamisvajetta ja tasapainottamaan alueellista epätasapainoa. Se voi myös lisätä EU:n yleistä houkuttelevuutta ulkomaisten osaajien silmissä.

Lisäksi ehdotuksella otetaan käyttöön mekanismi, jolla varmistetaan tasapuolisuus pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan ja kansallisten pysyvien oleskelulupien välillä menettelyjen, yhdenvertaisen kohtelun oikeuksien ja tiedonsaannin osalta, jotta EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisilla on todellinen mahdollisuus valita näiden kahden luvan välillä. Ehdotuksella myös edistetään kiertomuuttoa helpottamalla EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden paluuta lähtömaahansa menettämättä oikeuksiaan, mikä hyödyttää sekä lähtö- että oleskelumaita.

Euroopan parlamentti antoi 21. toukokuuta 2021 päätöslauselman työvoiman muuttoliikkeen uusista laillisista väylistä⁹. Siinä parlamentti suhtautui myönteisesti komission suunnittelemaan direktiivin tarkistamiseen ja totesi, että tämä ”tarjoaa mahdollisuuden edistää liikkuvuutta sekä yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa menettelyjä”. Lisäksi Euroopan parlamentti antoi 25. marraskuuta 2021 päätöslauselman suosituksista komissiolle laillista

⁷ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=

⁸ [KOM\(2011\) 585](#), ensimmäinen täytäntöönpanokertomus; ja [COM\(2019\) 161](#), toinen täytäntöönpanokertomus.

⁹ Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. toukokuuta 2021 työvoiman muuttoliikkeen uusista laillisista väylistä ([2020/2010\(INI\)](#)).

muuttoliikettä koskevasta politiikasta ja lainsäädännöstä¹⁰. Se kehotti komissiota muuttamaan direktiiviä siten, että EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille myönnetään tosiasiallinen oikeus EU:n sisäiseen liikkuvuuteen ja että EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi vaadittavien oleskeluvuosien määrää vähennetään viidestä kolmeen vuoteen.

Sen jälkeen kun direktiivi tuli voimaan vuonna 2003, komissio on saanut huomattavan määrän kanteluja (erityisesti EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakijoilta tai haltijoilta), joista osa on johtanut rikkomusmenettelyihin. Useista asioista on annettu myös Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio. Tällä direktiivin uudelleenlaadinnalla pyritään myös korjaamaan rikkomusmenettelyissä ilmi tulleita tärkeimpiä puutteita ja kodifioimaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämä ehdotus on yhdenmukainen komission 23. syyskuuta 2020 hyväksymän uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen¹¹ kanssa. Sopimuksessa korostettiin tarvetta korjata laillista muuttoliikettä koskevan EU:n politiikan suurimmat puutteet ja edistää näin EU:n tarvitseman osaamisen houkuttelemiseen tähtäävää yleistavoitetta.

Tämä ehdotus täydentää muita laillista muuttoliikettä ja turvapaikka-asioita koskevia EU:n säädöksiä ja erityisesti direktiivejä, joilla säännellään pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaan mahdollisesti johtavia oleskeluasemia: EU:n sinistä korttia koskeva direktiivi 2009/50/EY korkeasti koulutetuista työntekijöistä¹², yhdistelmälapadirektiivi 2011/98/EU¹³, opiskelijoita ja tutkijoita koskeva direktiivi (EU) 2016/801¹⁴, perheenyhdistämistä koskeva direktiivi 2003/86/EY¹⁵, jäljempänä 'laillista muuttoliikettä koskevat direktiivit', palauttamisdirektiivi 2008/115/EY¹⁶ ja vaatimuksista kolmansien

¹⁰ Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. marraskuuta 2021 suosituksista komissiolle laillista muuttoliikettä koskevasta politiikasta ja lainsäädännöstä ([2020/2255\(INL\)](#)).

¹¹ [COM\(2020\) 609 final](#).

¹² Neuvoston direktiivi 2009/50/EY, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten (EUVL L 155, 18.6.2009, s. 17), sellaisena kuin se on muutettuna kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten sekä neuvoston direktiivin 2009/50/EY kumoamisesta 20 päivänä lokakuuta 2021 annetulla direktiivillä (EU) 2021/1883 (EUVL L 382, 28.10.2021, s. 1–38).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmälapaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (EUVL L 343, 23.12.2011, s. 1–9). Yhdistelmälapadirektiivin uudelleenlaadinta on yksi osaamispaketin osa.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21).

¹⁵ Neuvoston direktiivi 2003/86/EY, annettu 22 päivänä syyskuuta 2003, oikeudesta perheenyhdistämiseen (EUVL L 251, 3.10.2003, s. 12).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi annettu direktiivi 2011/95/EU¹⁷.

Ehdotus on yhdenmukainen kotouttamista ja osallisuutta koskevan toimintasuunnitelman 2021–2027¹⁸ kanssa. Siinä esitetään yhteinen politiikkakehys jäsenvaltioiden avuksi niiden kehittäessä ja vahvistaessa kolmansien maiden kansalaisia – myös EU:n alueella pitkään oleskelleita henkilöitä – koskevia kansallisia kotouttamispolitiikkojaan.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä ehdotus on yhdenmukainen komission 27. toukokuuta 2020 antaman tiedonannon *Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle*¹⁹ kanssa ja tukee sen tavoitteita. Tiedonannossa esitetään, miten Eurooppa etenee elpymisen myötä kohti vihreämpää, digitaalista ja sopeutumiskykyisempää taloutta ja yhteiskuntaa, jossa tarve parantaa ja mukauttaa taitoja, tietämystä ja osaamista on entistäkin suurempi. Toimenpiteitä pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisen ja EU:n sisällä liikkumisen parantamiseksi on tarkasteltava tässä laajemmassa yhteydessä.

Ehdotus on linjassa myös Euroopan osaamisohjelman²⁰ kanssa. Siinä peräänkuulutettiin lailliseen muuttoliikkeeseen nykyistä strategisempaa lähestymistapaa, jossa keskeisenä tavoitteena on houkutella osaavia tulijoita ja saada heidät jäämään. Huomiota kiinnitettiin erityisesti tarpeeseen parantaa yhteensovittamista, selkeyttää menettelyjä ja tunnustaa kolmansien maiden kansalaisten pätevyys EU:n työmarkkinoilla.

2. OIKEUSPERUSTA, SUHTEELLISUUSPERIAATE

TOISSIJAISUUSPERIAATE

JA

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 79 artiklan 2 kohta, jossa Euroopan parlamentille ja neuvostolle annetaan valtuudet toimia tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja säätää toimenpiteitä, jotka koskevat a) maahantulon ja maassa oleskelun edellytyksiä sekä vaatimuksia pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntämiseksi jäsenvaltioissa; ja b) jäsenvaltioissa laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten oikeuksien määrittelyä, mukaan lukien edellytykset, jotka koskevat liikkumis- ja oleskeluvapautta muissa jäsenvaltioissa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9).

¹⁸ COM(2020) 758 final.

¹⁹ COM(2020) 456 final.

²⁰ COM(2020) 274 final.

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, koska kyseessä on jaettuun toimivaltaan kuuluva ala.²¹ Laillista muuttoliikettä koskevan EU:n yhteisen kehyksen tarve liittyy sisäraajatarkastusten poistamiseen EU:sta ja Schengen-alueen luomiseen. Tässä yhteydessä yhden jäsenvaltion muuttoliikepolitiikka ja -päätökset vaikuttavat muihin jäsenvaltioihin, joten on tarpeen vahvistaa EU:n yhteiset säännöt, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten jäsenvaltioihin tulon ja niissä oleskelun edellytyksiä ja menettelyjä, ja määritellä heidän oikeutensa maahanpääsyn jälkeen.²²

Toimivuustarkastus osoitti, että laillista muuttoliikettä koskevilla direktiiveillä, myös pitkään oleskelleita koskevalla direktiivillä, on ollut myönteisiä vaikutuksia, joita jäsenvaltiot eivät olisi saaneet aikaan yksin toimimalla. Näitä ovat muun muassa edellytysten, menettelyjen ja oikeuksien tietty yhdenmukaistaminen, mikä on auttanut luomaan tasapuoliset edellytykset kaikissa jäsenvaltioissa, hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistuminen, oikeusvarmuuden ja ennakoitavuuden paraneminen kolmansien maiden kansalaisten, työnantajien ja viranomaisien kannalta, kolmansien maiden kansalaisten oikeuksien aiempaa laajempi tunnustaminen (oikeus tulla kohdelluksi tasavertaisesti maan kansalaisten kanssa useilla tärkeillä aloilla, kuten työlolot, koulutukseen pääsy ja sosiaaliturvaetuuksien saatavuus sekä prosessuaaliset oikeudet) ja EU:n sisäisen liikkumisen helpottuminen.

Pitkään oleskelleita koskevan direktiivin uudelleenlaatimisen tavoitteena on jatkaa yhdenmukaistamista ja yksinkertaistamista. Oikeuksien parantaminen hyödyttäisi kolmansien maiden kansalaisia, ja EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saaminen entistä helpommin takaisi turvallisen ja pysyvän oleskeluoikeuden niille kolmansien maiden kansalaisille, jotka eivät muutoin täyttäisi kansalaisuuden saamisen edellytyksiä. EU:n sisäistä liikkuvuutta koskevat tehokkaat säännöt voidaan vahvistaa vain EU:n tasolla, koska kansallisella muuttoliikepolitiikalla ei ole koskaan helpotettu toisessa jäsenvaltiossa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten hakemuksia. Lisäksi jäsenvaltioiden oikeus päättää, kuinka paljon kolmansista maista tulevia kolmansien maiden kansalaisia päästetään niiden alueelle työnhakua varten, koskee ainoastaan EU:n ulkopuolelta tulevia kolmansien maiden kansalaisia, eikä sitä sovelleta heidän liikkumiseensa EU:n sisällä. Näin ollen EU:n säännöillä on merkittävä vaikutus kolmansien maiden kansalaisten tehokkaaseen liikkuvuuteen jäsenvaltioissa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tällä ehdotuksella pitkään oleskelleita koskevaan direktiiviin tehtävät muutokset ovat vähäisiä ja kohdennettuja, ja niiden tarkoituksena on korjata tehokkaasti direktiivin täytäntöönpanon ja arvioinnin yhteydessä havaittuja keskeisiä puutteita. Vaikutustenarvioinnin mukaan ehdotetut muutokset rajoittuvat näkökohtiin, joita jäsenvaltiot eivät yksin pysty saavuttamaan tyydyttävällä tavalla, eikä sidosryhmille aiheutuisi suhteetonta hallinnollista raskautta saavutettaviin tavoitteisiin nähden, myöskään siksi, että kyseisillä toimenpiteillä ainoastaan päivitetäisiin tai täydennettäisiin jo olemassa olevia menettelyjä. Jäsenvaltioilta edellytettyjä mukautuksia hallinnollisiin menettelyihin pidetään oikeasuhteisina, kun otetaan huomioon odotettavissa olevat parannukset kolmansien maiden

²¹ Laillisen muuttoliikkeen alalla ehdotetut toimenpiteet eivät kuitenkaan ”vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen päättää siitä, kuinka paljon kolmansista maista tulevia kolmansien maiden kansalaisia päästetään niiden alueelle hakemaan työtä palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana” (SEUT-sopimuksen 79 artiklan 5 kohta).

²² Ks. toimivuustarkastus, s. 3.

kansalaisten tilanteeseen, työnantajille tarjoutuvien mahdollisuuksien lisääntyminen ja kansallisia viranomaisia hyödyttävät yksinkertaistamistoimet.

Edellä esitetyn perusteella ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on tehdä direktiiviin kohdennettuja muutoksia, joilla pyritään korjaamaan direktiivin täytäntöönpanon ja arvioinnin yhteydessä havaitut aukot, epäjohtamismuutokset ja puutteet. Koska tällä ehdotuksella on tarkoitus laatia pitkään oleskelleita koskeva direktiivi uudelleen, sama säädöstyypin soveltuu tarkoitukseen parhaiten.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarviointit/toimivuustarkastukset**

Ensimmäisessä täytäntöönpanokertomuksessa vuonna 2011 arvioitiin kansallisten lainsäädäntöjen yhdenmukaisuutta direktiivin säännösten kanssa. Kävi ilmi, etteivät kolmansien maiden kansalaiset yleisesti ottaen olleet tietoisia EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemasta ja siihen liittyvistä oikeuksista ja että direktiivin saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä oli monia puutteita. Toisessa täytäntöönpanokertomuksessa vuonna 2019 todettiin, että tilanne oli parantunut, mutta jotkin avoimet kysymykset heikentävät edelleen direktiivin päämäärien täysipainoista saavuttamista.

Vuonna 2019 tehdyssä laillista muuttoliikettä koskevassa toimivuustarkastuksessa esitetään perusteellinen arviointi EU:n yleisestä laillista muuttoliikettä koskevasta kehiksestä sen arvioimiseksi, onko se edelleen tarkoituksenmukainen. Pitkään oleskelleita koskevan direktiivin osalta toimivuustarkastus osoitti, että sen ja myöhemmin annettujen laillista muuttoliikettä koskevien EU:n direktiivien välillä on useita epäyhdenmukaisuuksia, jotka koskevat erityisesti pitkään oleskelleille henkilöille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettyjä oikeuksia, myös EU:n sisäistä liikkumista. Siinä todettiin myös, että EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman ja rinnakkaisien kansallisten pysyvän oleskeluoikeuden järjestelmien välillä ei ole koordinoitua ja keskinäistä johtamismuutoksia ja että kansallisia järjestelmiä käytetään enemmän kuin EU:n järjestelmää.

Täytäntöönpanokertomusten ja toimivuustarkastuksen perusteella ehdotuksessa yksilöidyt ongelmat on ryhmitelty kuuteen pääalaan: i) EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema on liian vähäisessä käytössä; ii) EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamisen edellytyksiä on liian vaikea täyttää; iii) EU:n alueella pitkään oleskelleilla henkilöillä on vaikeuksia käyttää sisäisen liikkumisen oikeuksiaan; iv) EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista on epäselvyyttä, ja ne ovat epäyhdenmukaisia; v) EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden kiertomuuttomahdollisuudet ovat rajalliset; vi) on olemassa riski siitä, että EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema hankitaan vilpillisesti sellaisten sijoittajien oleskeluoikeusjärjestelyjen perusteella, joiden yhteydessä oleskelulupien myöntäminen ei edellytä jatkuvaa fyysistä läsnäoloa jäsenvaltiossa tai joiden yhteydessä sijoittajalle asetetaan ainoastaan vaatimus rajoitetun ajan kestävästä oleskelusta kyseisessä jäsenvaltiossa.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Laillista muuttoliikettä koskevan toimivuustarkastuksen yhteydessä järjestettiin laaja kuuleminen ja myös julkinen kuuleminen.²³ Komission Kerro mielipiteesi -portaalin välityksellä toteutettiin 23. syyskuuta – 30. joulukuuta 2020 toinen julkinen verkkokuuleminen laillisen muuttoliikkeen tulevaisuudesta.²⁴ Vuoden 2021 alkupuoliskolla järjestettiin kohdennettuja kuulemisia, joissa esitettiin teknisempiä kysymyksiä direktiivin tarkistamisesta. Osan näistä kuulemisista toteutti komissio itsenäisesti ja osa toteutettiin ulkopuoliselta toimeksisaajalta tilatun tutkimuksen yhteydessä. Tämän vaikutustenarvioinnin yhteydessä käynnistettiin myös tapauskohtaisia kyselyjä Euroopan muuttoliikeverkoston jäsenille.

Edellä mainittuihin kahteen julkiseen kuulemiseen saatiin vastauksia EU:n kansalaisilta, järjestöiltä ja kolmansien maiden kansalaisilta (jotka oleskelevat EU:ssa tai sen ulkopuolella), elinkeinoelämän järjestöiltä, kansalaisjärjestöiltä, akateemisilta/tutkimuslaitoksilta, ammattiliitoilta, ministerioilta ja julkishallinnon yksiköiltä. Kohdennettuihin kuulemisiin osallistui jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia, elinkeinoelämän järjestöjä, kansalaisjärjestöjä, tiedemaailman edustajia, oikeusalan toimijoita, ajatushautomoita ja julkisen palvelun yksiköitä.

Kuulemisprosessi osoitti yleisesti ottaen, että nykyisen direktiivin puutteet vaikuttavat kielteisesti EU:ssa jo oleskeleviin tai sinne muuttoa harkitseviin henkilöihin. Tuloksena on hallinnollista raskautta, pitkiä odotusaikoja, epävarmuutta ja sekaannusta sovellettavien sääntöjen ja tulosten suhteen. Tämä voi estää muuttajia hakemasta EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa. Tähän asemaan liittyvien oikeuksien rajoitukset, erityisesti perheen yhdistämisen ja EU:n sisäisen liikkumisen osalta, voivat vähentää EU:n houkuttelevuutta kolmansien maiden kansalaisten silmissä ja hankaloittaa heidän kotoutumistaan vastaanottaviin yhteiskuntiin. Rajoitukset vaikuttavat epäsuorasti myös lähtömaihin, sillä niiden kansalaisten riittämätön kotouttaminen vastaanottaviin maihin voi johtaa rahälähetysten vähenemiseen.

Kaikki kuulemisissa ilmi tulleet tärkeimmät ongelmat on otettu huomioon ja niitä käsitellään ehdotuksessa.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Direktiivin tarkistamista koskevan vaikutustenarvioinnin tukena oli ulkopuolisen toimeksisaajaa tekemä tutkimus²⁵. Lisäksi direktiivin tarkistamisesta kuultiin useita asiantuntijaryhmiä: maahanmuutto-, turvapaikka- ja kotouttamisasioihin liittyviä maahanmuuttajien näkemyksiä käsittelevää asiantuntijaryhmää 2. maaliskuuta 2021, Euroopan laajuista julkisten työvoimapalvelujen verkostoa 10. maaliskuuta 2021, taloudellisista syistä tapahtuvaa muuttoliikettä käsittelevää komission epävirallista asiantuntijaryhmää 14. huhtikuuta 2021 ja laillisen muuttoliikkeen asiantuntijoiden EU-verkostoa 29. huhtikuuta 2021. Euroopan muuttoliikeverkostoa kuultiin tapauskohtaisen kyselyn²⁶ välityksellä.

²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/201903_legal-migration-check-annex-3aai-icf_201806.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/public-consultation-future-eu-legal-migration_en

²⁵ ICF, *Study in support of the Impact assessments on the revision of Directive 2003/109/EC and Directive 2011/98/EU*.

²⁶ EMV, *Ad Hoc Query 2021.36 to support an impact assessment study on the revision of the Single Permit Directive*, 2021.

- **Vaikutustenarvioinnit**

Ehdotuksen valmistelemiseksi tehdyssä vaikutustenarvioinnissa arvioitiin neljää toimintavaihtoehtoa, jotka edustivat asteittain kunnianhimoisempaan suuntaan kehittyviä politiikkatoimia:

Vaihtoehto 1: toimet direktiivin vaikuttavuuden lisäämiseksi. Tähän vaihtoehtoon sisältyi muita kuin lainsäädäntötoimia, joilla pyrittäisiin tehostamaan direktiivin täytäntöönpanoa ja edistämään EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa ilman lainsäädännöllisiä muutoksia.

Vaihtoehto 2: direktiivin kohdennettu tarkistaminen. Tähän vaihtoehtoon sisältyi useita direktiiviin tehtäviä kohdennettuja muutoksia, joiden tarkoituksena olisi luoda toimivampi, johdonmukaisempi ja oikeudenmukaisempi järjestelmä EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi erityisesti varmistamalla tasapuolisuus rinnakkaisten kansallisten asemien kanssa. Lisäksi parannettaisiin pitkään oleskelleiden henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä oikeuksia muun muassa parantamalla oikeutta EU:n sisäiseen liikkuvuuteen.

Vaihtoehto 3: direktiivin laajempi lainsäädännöllinen tarkistus. Tähän vaihtoehtoon sisältyivät vaihtoehdon 2 mukaiset kohdennetut muutokset, mutta samalla kevennettäisiin EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamisen edellytyksiä. Tämän vaihtoehdon mukaan jäsenvaltiot voisivat lyhentää EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakemiseen vaadittavaa oleskeluaikaa viidestä kolmeen vuoteen (asettamatta unionin kansalaisia ja heidän perheenjäseniään, joilla on EU:n lainsäädännön mukainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen, epäedullisempaan asemaan kuin kolmansien maiden kansalaiset), ja oleskelujaksoja voisi kerryttää eri jäsenvaltioissa. Lisäksi selvennettäisiin taloudellisiin resursseihin ja kotoutumiseen liittyviä ehtoja.

Vaihtoehto 4: direktiivin huomattava lainsäädännöllinen tarkistus, jolla luodaan yksi ainoa EU:n pysyvä oleskelustatus. Tässä vaihtoehdossa EU:n pysyvä oleskeluasema yhdenmukaistettaisiin kauttaaltaan, rinnakkaiset kansalliset järjestelmät poistettaisiin, aseman saamiseksi vaadittavaa oleskeluaikaa lyhennettäisiin (sovellettaisiin kaikissa jäsenvaltioissa), oikeus liikkua ja oleskella toisessa jäsenvaltiossa olisi automaattinen, ja sen ehdot vastaisivat oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäviin EU:n kansalaisiin sovellettavia ehtoja.

Sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten, vaikuttavuuden ja tehokkuuden arvioinnin perusteella **parhaaksi arvioitu vaihtoehto on vaihtoehto 3 – direktiivin laajempi lainsäädännöllinen tarkistus.** Parhaaksi arvioituun vaihtoehtoon sisältyy laaja kokonaisuus politiikkatoimia, joilla voitaisiin korjata useimmat direktiivissä havaitut puutteet.

Parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta odotetaan erittäin myönteisiä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Taloudelliset vaikutukset perustuvat odotukseen siitä, että nykyistä useammat kolmansien maiden kansalaiset saisivat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman ja siihen liittyvät oikeudet, ja suurempi osuus kolmansien maiden kansalaisista muuttaisi toiseen jäsenvaltioon. Tämä puolestaan kasvattaisi verotuloja, lisäisi tuottavuutta ja kulutusta sekä parantaisi talouskasvua. Palkkojen nousun ansiosta myös rahalähetysten odotetaan kasvavan suhteessa pitkään oleskelleiden henkilöiden tuloihin.

Lisäksi parhaaksi arvioitu toimintavaihtoehto olisi täysin komission uudessa muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksessa asetettujen toimintapolitiittisten tavoitteiden mukainen. Se myös lisäisi yhdenmukaisuutta Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa.

Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon katsotaan myös tasapainottavan parhaiten sidosryhmien erilaiset odotukset, joten se on poliittisesti toteuttamiskelpoinen. Tältä osin vaikutustenarviointi toi esiin tiettyjä näkemyseroja lisäarvosta, joka on saatavissa lyhentämällä EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi vaadittua oleskeluaikaa viidestä kolmeen vuoteen. Koska tässä vaiheessa ei ole mahdollista määrittää yksiselitteisesti, missä määrin tällainen lyhentäminen tosiasiallisesti edistäisi sellaisten kolmansien maiden kansalaisten kotoutumisprosessia, jotka aikovat asettua pitkäaikaisesti EU:n alueelle, tällä ehdotuksella ei muuteta vaadittua oleskeluaikaa, vaan se pidetään viitenä vuotena.

On selvää, että kolmansien maiden kansalaisilla on kotoutumisprosessissaan edelleen erilaisia haasteita eri jäsenvaltioissa riippuen saapumistavasta, taitotasosta, kielitaidosta ja taustasta, mutta myös jäsenvaltioiden toteuttamien tukitoimenpiteiden laajuudesta.²⁷ Tästä syystä EU:n jäsenvaltioissa ei tällä hetkellä ole yhtäläisiä olosuhteita kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisen suhteen. Ne edellyttäisivät yhdenmukaista lähestymistapaa EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi vaadittavan oleskeluajan lyhentämiseen. Vaikutustenarvioinnissa harkittiin vaihtoehtoa antaa jäsenvaltioille mahdollisuus lyhentää oleskeluaikaa kolmeen vuoteen valinnaisen lähestymistavan perusteella, mutta komissio hylkäsi tämän vaihtoehdon välttääkseen siitä mahdollisesti aiheutuvan direktiivin täytäntöönpanon hajanaisuuden.

EU ja sen jäsenvaltiot toteuttavat monia toimenpiteitä helpottaakseen ja nopeuttaakseen kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista ja osallistamista. Tässä tukena on kotouttamista ja osallisuutta koskevalla toimintasuunnitelmalla 2021–2027 EU:n tasolla luotu kehys, ja komissio seuraa toimenpiteiden edistymistä²⁸. Komissio tarkastelee EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi vaadittavaa oleskeluaikaa uudelleen tämän seurannan perusteella ja arvioituaan perusteellisesti, miten oleskelulupiin kytketyt oikeudet vaikuttavat kolmansien maiden kansalaisten kotoutumiseen eri jäsenvaltioissa. Tarkoituksena on saada lisätietoa pohdintaan viiden vuoden edellytyksen mahdollisesta lyhentämisestä. Tämä arvio esitetään ensimmäisessä uudelleenlaaditun direktiivin soveltamista koskevassa kertomuksessa, joka on määrä antaa kahden vuoden kuluessa direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan päättymisestä.

Vaikka vaatimus viiden vuoden oleskeluajasta säilytetään yleissääntönä, ehdotuksessa tehdään kuitenkin kaksi tärkeää muutosta, jotka toisivat eurooppalaista lisäarvoa helpottamalla huomattavasti EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamista jäsenvaltioiden välillä liikkumisen tilanteessa. Ensinnäkin komissio ehdottaa, että eri jäsenvaltioissa kertyneet oleskelukaudet voisi yhdistää viiden vuoden vaatimuksen saavuttamiseksi. Toiseksi henkilöt, jotka ovat jo saaneet EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman yhdessä jäsenvaltiossa, tarvitsisivat vain kolme vuotta saadakseen aseman toisessa jäsenvaltiossa.

Sääntelyntarkastelulautakunnan lausunto

Vaikutustenarviointi esitettiin 22. syyskuuta 2021 sääntelyntarkastelulautakunnalle, joka piti kokouksen 20. lokakuuta 2021. Lautakunta antoi 25. lokakuuta 2021 myönteisen lausunnon, joka sisältää varaumia. Lautakunta nosti vaikutustenarvioinnista esiin useita kohtia, jotka vaativat tarkennusta. Se pyysi erityisesti selvennyksiä aloitteen soveltamisalasta ja siitä, miten

²⁷ Ks. kotouttamista ja osallisuutta koskeva Euroopan komission toimintasuunnitelma 2021–2027.

²⁸ Komission toimintasuunnitelman väliarviointi tehdään vuoden 2024 lopussa.

se niveltyy yhdistelmälapadirektiivin tarkistamista koskevaan ehdotukseen. Lisäksi lautakunta kehotti tuomaan paremmin esiin eri vaihtoehtojen politiikkavaihtoehtojen keskeiset erot ja analysoimaan paremmin, onko ehdotettuihin toimenpiteisiin mahdollista soveltaa vaihtoehtoisia lähestymistapoja. Se pyysi myös selventämään, miten jäsenvaltioille tarjotut valinnaiset toimenpiteet vaikuttavat direktiivin toimivuuteen. Lopuksi lautakunta pyysi lisäanalyysia ja -näyttöä työmarkkinatestin poistamisen mahdollisista vaikutuksista toiseen jäsenvaltioon muutettaessa.

Näihin ja lautakunnan esittämiin muihin yksityiskohtaisempiin huomautuksiin on vastattu vaikutustenarvioinnin lopullisessa versiossa, jossa kuvataan selvemmin aloitteen ongelman määrittelyä ja tavoitteita sekä sitä, miten eri toimintavaihtoehtojilla ratkaistaisiin nämä ongelmat ja pyrittäisiin näihin tavoitteisiin. Lautakunnan huomautukset on otettu huomioon myös jäljempänä olevassa direktiiviehdotuksessa.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Aloite sisältyi komission vuoden 2021 työohjelman liitteeseen II²⁹, joten se on osa sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaa ohjelmaa (REFIT).

REFIT-kustannussäästöt – parhaaksi arvioidut vaihtoehdot		
Kuvaus	Määrä (keskimääräinen vuotuinen säästö)	Huomautukset
Kustannussäästöt, jotka saadaan yksinkertaistamalla pitkään oleskelleita henkilöitä koskevan direktiivin nykyisiä menettelyjä	24 500 euroa	Jäsenvaltion keskusviranomaiset
Kustannussäästöt, jotka saadaan EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaan liittyvien maksujen alenemisesta, menettelyjen lyhenemisestä ja pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevien laadukkaampien tietojen tarjoamisesta, mikä johtaa oikeudellisesta tuesta maksettavien maksujen alenemiseen	1 145 000 euroa	Kolmansien maiden kansalaiset
Kustannussäästöt, jotka saadaan hallinnollisten maksujen alenemisesta ja menettelyjen lyhenemisestä	113 000 euroa	Työnantajat

²⁹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:91ce5c0f-12b6-11eb-9a54-01aa75ed71a1_0014.02/DOC_2&format=PDF

Esitetyt määrät ovat parhaaksi arvioituun vaihtoehtoon sisältyvien toimenpiteiden keskimääräisten vuotuisten kustannussäästöjen keskiarvo.

- **Perusoikeudet**

Aloite on yhdenmukainen Euroopan unionin perusoikeuskirjan kanssa ja parantaa tiettyjä siinä vahvistettuja oikeuksia. Sillä lujitetaan tiettyjä perusoikeuksia, erityisesti syrjintäkieltoa (21 artikla), perhe- ja työelämän suojaa (33 artikla) sekä sosiaaliturvaa ja toimeentuloturvaa (34 artikla).

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutusta Euroopan unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komissio tarkistaa, että uudelleenlaadittu direktiivi saatetaan asianmukaisesti ja tuloksellisesti osaksi kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä. Komissio järjestää koko täytäntöönpanoajan säännöllisiä yhteyskomitean kokouksia kaikkien jäsenvaltioiden kanssa. Komissio esittää säännöllisin väliajoin Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan pitkään oleskelleita henkilöitä koskevan direktiivin täytäntöönpanoa, toimivuutta ja vaikutuksia.

Direktiivin täytäntöönpanoa suhteessa pääasiallisiin operatiivisiin tavoitteisiin valvotaan käyttäen useita asianmukaisia ja mitattavissa olevia indikaattoreita, jotka perustuvat helposti saatavissa oleviin, hyväksyttyihin ja uskottaviin tietolähteisiin. Tarkistetussa direktiivissä tehdään pakolliseksi useamman tyyppisten tietojen ilmoittaminen niiden oikea-aikaisen toimittamisen ja luotettavuuden parantamiseksi. Myönnettyjen pitkäaikaisten EU-oleskelulupien määrän seurantaan (myös verrattuna pitkäaikaisiin kansallisiin oleskelulupiin) olisi käytettävä mahdollisimman laajasti Eurostatin ja toimivaltaisten kansallisten tilastoviranomaisten julkaisemia virallisia eurooppalaisia ja kansallisia tilastoja. Niitä olisi käytettävä mahdollisuuksien mukaan myös EU:n sisäistä liikkuvuutta hyödyntävien ja kiertomuuttoa harjoittavien kolmansien maiden kansalaisten määrän seurantaan. Lisäksi komissio pyrkii edelleen saamaan tukea EU:n virastoilta ja verkostoilta, kuten perusoikeusvirastolta ja Euroopan muuttoliikeverkostolta. Lisäksi komissio aikoo jatkossakin hyödyntää olemassa olevia asiantuntijaryhmiä, jotka osallistuivat vaikutustenarviointiin.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Koska ehdotukseen sisältyy nykyistä direktiiviä suurempi määrä oikeudellisia velvoitteita, ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, on liitettävä selittäviä asiakirjoja, esimerkiksi kansallisten ja direktiivin säännösten vastaavuustaulukko. Näin täytäntöönpanosäännökset, jotka jäsenvaltiot ovat lisänneet voimassa olevaan lainsäädäntöön, ovat selvästi tunnistettavissa.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

I LUKU – YLEISET SÄÄNNÖKSET

1–3 artikla

Tässä luvussa esitetään ehdotuksen kohde, määritelmät ja soveltamisala. Uudelleenlaadintaehdotuksen suurin muutos koskee direktiivin soveltamisalaa, sillä poikkeus, jossa ”oleskelulupa on tarkoituksella rajoitettu”, on poistettu, koska sen tulkinta on aiheuttanut oikeudellista epävarmuutta direktiivin saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanossa jäsenvaltioissa.

II LUKU – PITKÄÄN OLESKELLEEN HENKILÖN ASEMA JÄSENVALTIOSSA

4 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakemiseen vaadittavan oleskelun keston laskemista. Uudelleenlaadintaehdotuksessa otetaan käyttöön merkittävä muutos, jonka tarkoituksena on antaa kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuus yhdistää eri jäsenvaltioissa kertyneitä oleskelujaksoja edellyttäen, että he ovat oleskelleet laillisesti ja yhtäjaksoisesti kahden vuoden ajan sen jäsenvaltion alueella, jossa hakemus on tehty. Tällä uudella säännöksellä edistetään kolmansien maiden kansalaisten liikkumista EU:n sisällä, sillä he voivat hyödyntää oleskeluaan eri jäsenvaltioissa ja saada EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman lyhyemmässä ajassa.

Ehdotuksessa tehdään selväksi, että kaikki unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla myönnetyn pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan haltijana vietetyt oleskelujaksot olisi laskettava kokonaisuudessaan mukaan EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi, mukaan lukien oleskelut direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tällä hetkellä jäävässä ominaisuudessa tai asemassa, kuten oleskelu opintoja tai ammatillista koulutusta varten, oleskelu kansallista tai tilapäistä suojelua saavana henkilönä tai alun perin ainoastaan tilapäisiin syihin perustunut oleskelu. Tämän säännöksen on tarkoitus kattaa tapaukset, joissa EU:ssa aiemmin direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävässä ominaisuudessa tai asemassa (esim. opiskelijana) oleskellut kolmannen maan kansalainen oleskelee myöhemmin direktiivin soveltamisalaan kuuluvassa ominaisuudessa tai asemassa (esim. työntekijänä). Näissä tapauksissa oleskelujaksot esimerkiksi opiskelijana voidaan laskea kokonaisuudessaan mukaan viiden vuoden jaksoon edellyttäen, että oleskelu kokonaisuudessaan on ollut laillista ja yhtäjaksoista.

Oleskelun on täytynyt olla laillista ja yhtäjaksoista. EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman vilpillisen hankkimisen riskin ehkäisemiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että laillisen ja yhtäjaksoisen oleskelun vaatimuksen täyttymistä valvotaan asianmukaisesti kaikkien kolmansien maiden kansalaisten ryhmien osalta. Tämä riski on erityisen merkityksellinen niiden kolmansien maiden kansalaisten kohdalla, joille on myönnetty oleskelulupa jonkinlaisen jäsenvaltioon tehdyn sijoituksen perusteella, sillä näiden oleskelulupien myöntäminen ei aina edellytä jatkuvaa fyysistä läsnäoloa jäsenvaltiossa tai sen yhteydessä asetetaan ainoastaan vaatimus sijoittajan rajoitetun ajan kestävästä oleskelusta kyseisessä jäsenvaltiossa.

Tämän riskin välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi tiukennettava oleskeluvaatimuksen valvontaa erityisesti sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tekemien EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevien hakemusten suhteen, joilla on ja/tai joilla on ollut sijoituksen perusteella myönnetty oleskelulupa, tapauksissa, joissa tällaisten lupien

myöntämiseen ei ole sovellettu vaatimusta jatkuvasta fyysisestä läsnäolosta asianomaisessa jäsenvaltiossa tai joissa sijoittajalta edellytetään ainoastaan rajoitetun ajan kestäväää läsnäoloa asianomaisessa jäsenvaltiossa. Ehdotukseen sisältyy myös säännös, jonka mukaan jäsenvaltiot eivät saa ottaa eri jäsenvaltioissa kertyneiden oleskelujaksojen yhteen laskemisessa huomioon oleskelujaksoja sellaisen oleskeluluvan haltijana, joka on myönnetty toiseen jäsenvaltioon tehdyn sijoituksen perusteella. Tämän säännöksen tarkoituksena on rajoittaa tällaisten järjestelyjen houkuttelevuutta ja ottaa huomioon se, että kaikissa jäsenvaltioissa ei ole säännöksiä tämäntyyppisistä oleskeluluvista.³⁰

5 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan edellytykset EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiselle. Hakijoiden on osoitettava, että heillä on riittävät varat ja sairausvakuutus, jotta he eivät muodostu rasitteeksi jäsenvaltiolle, ja heitä voidaan vaatia noudattamaan kotoutumisedellytyksiä. Ehdotuksessa otetaan käyttöön lisäsäännöksiä, joiden tarkoituksena on selventää aseman saamisen edellytyksiä ja rajoittaa jäsenvaltioiden harkintavaltaa kodifioimalla Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö.

Varoja koskevan edellytyksen osalta jäsenvaltiot voivat EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännön (*Chakroun*, asia C-578/08, ja *X v. Belgische Staat*, C-302/18) mukaan ilmoittaa tietyn summan viitemääränä, mutta ne eivät saa edellyttää vähimmäistulon määrää, jonka alittuessa kaikki EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevat hakemukset hylätään tutkimatta konkreettisesti kunkin hakijan tilannetta. Arvioidessaan, onko henkilöllä vakaat ja säännölliset varat, jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon sellaiset seikat kuin maksusuoritukset eläkejärjestelmään ja verovelvollisuuksien täyttäminen. ”Varojen” käsite ei koske ainoastaan EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakijan ”omia varoja”, vaan se voi kattaa myös varat, jotka kolmas osapuoli on asettanut hakijan käyttöön, edellyttäen, että hakijan yksilölliset olosuhteet huomioon ottaen niitä pidetään vakaina, säännöllisinä ja riittävinä.

Jäsenvaltioiden olisi voitava edellyttää, että EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakijat täyttävät kotoutumisedellytykset, esimerkiksi edellyttämällä, että he läpäisevät kotoutumiskokeen tai kielikokeen. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön (*P & S*, asia C-579/13) mukaan tämän edellytyksen täytäntöönpanokeinot eivät kuitenkaan saisi vaarantaa tavoitetta edistää kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista, kun tarkastellaan erityisesti kotoutumiskokeen läpäisyyn vaadittavaa tietojen tasoa, kurssien ja kokeeseen valmistautumisessa tarvittavan oppimateriaalin saatavuutta, kolmansien maiden kansalaisilta kokeen suorittamiseksi perittävän kirjoittautumismaksun määrää tai iän, luku- ja kirjoitustaidottomuuden tai koulutustason kaltaisten erityisten yksilöllisten olosuhteiden huomioon ottamista.

6 artikla

Tässä artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat kieltäytyä myöntämästä EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa yleiseen järjestykseen ja yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä, kuten direktiivissä 2003/109/EY nykyiselläänkin säädetään.

7 artikla

³⁰ Komission kertomus, ”Sijoittajien kansalaisuus- ja oleskeluoikeusjärjestelyt Euroopan unionissa”, COM(2019) 12 final.

Tässä artiklassa säädetään aseman saamista koskevista hallinnollisista menettelyistä, jotka vastaavat direktiivissä 2003/109/EY jo ennestään säädettyjä menettelyjä. Uudelleenlaadintaehdotuksessa lisätään direktiiviin säännös, jolla säännellään yksityiskohtaisemmin hakemuksen liitteenä toimitettujen asiakirjojen tai esitettyjen tietojen riittämättömyyteen tai puutteellisuuteen liittyviä tilanteita vastaavasti kuin muissa uudemmissa laillista muuttoliikettä koskevissa EU:n direktiiveissä jo säädetään.

8 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman todistavan oleskeluluvan myöntämistä. Uudelleenlaadintaehdotuksessa oleskelulupa nimetään uudelleen 'pitkäaikaiseksi EU-oleskeluluvaksi'.

9 artikla

Tässä artiklassa säädetään aseman peruuttamisen ja menettämisen ehdottomista ja harkinnanvaraisista perusteista, joista säädetään jo direktiivissä 2003/109/EY. Uudelleenlaadintaehdotuksessa pidennetään EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden mahdollisuutta olla poissa unionin alueelta menettämättä EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa nykyisestä 12 kuukaudesta 24 kuukauteen. Tällä muutoksella pyritään edistämään EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden kiertomuuttoa, jotta he voisivat sijoittaa lähtömaahansa ja jakaa unionissa hankittuja tietoja ja osaamista sekä palata tilapäisesti lähtömaahansa henkilökohtaisen tai perhetilanteen vuoksi.

Pidempien poissaolojen osalta jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön yksinkertaistettu menettely EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi uudelleen. Oikeusvarmuuden parantamiseksi ja kiertomuuton edistämiseksi uudelleenlaadintaehdotuksessa säädetään tällaisen menettelyn keskeisistä edellytyksistä, joita direktiivin 2003/109/EY mukaan säännellään kansallisella lainsäädännöllä. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltiot voivat päättää olla vaatimatta oleskelun kestoa, varoja ja sairausvakuutusta koskevien edellytysten täyttymistä. Jäsenvaltioiden ei missään tapauksessa tulisi edellyttää, että kolmansien maiden kansalaiset, jotka hakevat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman uudelleen saamista, täyttävät kotoutumisedellytykset.

Lopuksi ehdotuksessa muutetaan tämän artiklan sanamuotoa, jotta varmistetaan yhdenmukaisuus palauttamisdirektiivin 2008/115/EY kanssa.

10 artikla

Tässä artiklassa säädetään aseman epäämistä, peruuttamista ja menettämistä koskevista menettelyyn liittyvistä takeista, joista säädetään jo direktiivissä 2003/109/EY.

11 artikla

Tällä artiklalla otetaan käyttöön uusi säännös, joka vastaa uusimpia laillista muuttoliikettä koskevia EU:n direktiivejä ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä (*komissio v. Alankomaat, asia C-508/10*). Säännöksen mukaan jäsenvaltiot voivat periä maksuja hakemusten käsittelystä mutta tällaisten maksujen suuruuden tarkoituksena tai seurauksena ei saa olla esteen luominen direktiivissä vahvistetun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman saamiselle, mikä aiheuttaisi haittaa direktiivillä tavoitellulle päämäärälle ja sen tarkoitukselle.

12 artikla

Tässä artiklassa säädetään EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden tasavertaista kohtelua koskevista oikeuksista, jotka vastaavat direktiivissä 2003/109/EY jo ennestään säädettyjä oikeuksia. Uudelleenlaadintaehdotuksessa esitetään kolme keskeistä muutosta, joilla pyritään vahvistamaan EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden oikeuksia ja parantamaan heidän kotoutumisprosessiaan.

Ensinnäkin selvennetään, että EU:n alueella pitkään oleskelleilla henkilöillä olisi oltava yksityisasunnon hankinnassa samat oikeudet kuin maan kansalaisilla. Oikeus yksityisasunnon hankkimiseen on erityisen tärkeä, kun otetaan huomioon direktiivin päätavoite, joka on EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden kotoutuminen vastaanottavaan yhteiskuntaan. Mahdollisuus omistaa asunto voi edistää sellaisten kolmansien maiden kansalaisten kotoutumista, jotka ovat päättäneet juurtua johonkin EU:n jäsenvaltioon.

Toiseksi tällä artiklalla yhdenmukaistetaan sosiaaliturvan määritelmä ja oikeus eläkkeiden ja perhe-etuuksien siirtämiseen maasta toiseen viimeisimpien laillista muuttoliikettä koskevien direktiivien säännösten kanssa. Sosiaaliturvan määritelmän osalta (1 kohdan d alakohta) viitataan erityisesti asetukseen (EY) N:o 883/2004. EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden tai heidän jälkeensä jääneiden, jotka muuttavat kolmanteen maahan, olisi saatava lakisääteistä eläkettä samoin edellytyksin ja samansuuruisena kuin kyseisten jäsenvaltioiden kansalaiset saavat muuttaessaan kolmanteen maahan (6 kohta). Tämä vastaa muita laillista muuttoliikettä koskevia direktiivejä.

Ehdotuksella laajennetaan EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden yhtäläisiä mahdollisuuksia saada sosiaalista suojelua ja sosiaaliapua, kun siinä poistetaan jäsenvaltioiden mahdollisuus rajoittaa tällaisten etuuksien saatavuus ”perusetuuksiin”.

13 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan säännöt vahvemman suojan takaamisesta sellaisia päätöksiä vastaan, joilla lopetetaan EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden laillinen oleskelu. Artiklan sanamuotoa on muutettava ottaen huomioon, että direktiivin 2008/115/EY antamisen jälkeen jäsenvaltioissa on yhteiset säännöt, jotka koskevat vaatimuksia ja menettelyjä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi. Aiempaa vahvemman suojan tarkoituksena on rajoittaa mahdollisuus lopettaa EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön laillinen oleskelu vain tilanteisiin, joissa he muodostavat todellisen ja riittävän vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle. Lisäksi säädetään, että EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön laillisen oleskelun lopettamista koskevien päätösten ei pitäisi perustua taloudellisiin syihin.

14 artikla

Tässä artiklassa säädetään, että jäsenvaltioilla on oikeus myöntää pysyviä tai rajoittamattoman ajan voimassa olevia kansallisia oleskelulupia samanaikaisesti pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan kanssa. Uudelleenlaadintaehdotuksessa otetaan kuitenkin käyttöön uusia säännöksiä, joilla pyritään varmistamaan pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan ja kansallisten pysyvien oleskelulupien välinen tasavertainen asema, jotta kolmansien maiden kansalaisilla on todellinen mahdollisuus valita näiden kahden luvan välillä. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti varmistettava, että kotoutumista ja varoja koskevat vaatimukset EU-aseman saamiseksi eivät ole tiukempia kuin kansallisen aseman saamista koskevat vaatimukset (5 artiklan 3 kohta); EU-lupien hakijoilta peritään hakemuksensa käsittelystä samansuuruiset maksut kuin

kansallisten lupien hakijoilta (11 artikla); EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman haltijoiden menettelytakeet ja oikeudet eivät ole heikompia kuin niillä, joilla on pysyvä tai rajoittamattoman ajan voimassa oleva kansallinen oleskelulupa (10 artiklan 3 kohta, 12 artiklan 8 kohta ja 15 artiklan 6 kohta); jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että pitkäaikaista EU-oleskelulupaa koskevat tiedotus-, edistämis- ja mainontatoimet ovat samanlaajuisia kuin pysyvää tai rajoittamattoman ajan voimassa olevaa kansallista oleskelulupaa koskevat vastaavat toimet (27 artikla). Pysyvien tai rajoittamattoman ajan voimassa olevien kansallisten oleskelulupien haltijoihin, jotka hakevat pitkäaikaista EU-oleskelulupaa, sovelletaan yksinkertaistettua menettelyä (7 artiklan 4 kohta).

15 artikla

Tällä artiklalla otetaan käyttöön uusia säännöksiä, joilla helpotetaan EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden perheen yhdistämistä ja jotka poikkeavat direktiivin 2003/86/EY yleisistä säännöistä. Jäsenvaltioiden ei pitäisi soveltaa perheen yhdistämiseen edellytyksiä, jotka liittyvät kotoutumiseen, koska EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä katsotaan kotoutuneen vastaanottavaan yhteiskuntaan. Ne eivät myöskään saisi soveltaa mitään aikarajoitusta perheenjäsenten työmarkkinoille pääsyyn.

Lisäksi tässä artiklassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamista EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden sellaisten lasten osalta, jotka ovat syntyneet tai jotka on adoptoitu pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan myöntäneen jäsenvaltion alueella. Tätä ei tällä hetkellä säännellä millään EU:n säädöksellä. Koska perhe-elämää olisi kunnioitettava ja sen suojelu on olennainen osa EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden kotoutumista, EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden lasten, jotka ovat syntyneet tai jotka on adoptoitu pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan myöntäneen EU:n jäsenvaltion alueella, olisi saatava EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema kyseisessä jäsenvaltiossa automaattisesti ilman, että heiltä vaaditaan aiempaa oleskelua.

III LUKU – OLESKELU MUISSA JÄSENVALTIOISSA

16–18 artikla

Näissä artikloissa vahvistetaan keskeiset säännöt ja edellytykset, jotka koskevat EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä liikkumista EU:n sisällä. Tällä uudelleenlaadintaehdotuksella pyritään helpottamaan EU:n sisäistä liikkuvuutta poistamalla useita sitä tähän saakka haitanneita esteitä. Toisella jäsenvaltiolla ei pitäisi enää olla oikeutta tarkistaa työmarkkinatilannetta, kun se käsittelee EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden hakemuksia taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Myös kaikki muissa jäsenvaltioissa oleskelevia EU:n alueella pitkään oleskelleita henkilöitä koskevat aiemmat kiintiöt olisi poistettava. Lisäksi EU:n alueella pitkään oleskelleilla henkilöillä olisi oltava oikeus tehdä hakemus oleskellessaan vielä ensimmäisessä jäsenvaltiossa ja aloittaa työskentely tai opiskelu viimeistään 30 päivän kuluttua hakemuksen jättämisestä. Jos EU:n alueella pitkään oleskelleet henkilöt hakevat oleskeluoikeutta toisessa jäsenvaltiossa harjoittaakseen säänneltyä ammattia, heidän ammattipätevyytensä olisi tunnustettava samalla tavalla kuin vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta käyttävien unionin kansalaisten ammattipätevyys direktiivin 2005/36/EY ja muun sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

19 ja 20 artikla

Näissä artikloissa säädetään, että toinen jäsenvaltio voi hylätä oleskelulupahakemuksen yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä syistä, kuten direktiivissä 2003/109/EY nykyiselläänkin säädetään. Ehdotuksen 20 artiklassa kansanterveyteen kohdistuvan uhan määritelmä yhdenmukaistetaan viimeisimpien laillista muuttoliikettä koskevien direktiivien säännösten kanssa viittaamalla Schengenin rajasäännöstöön.

21 artikla

Tässä artiklassa säädetään oleskeluoikeuden saamista toisessa jäsenvaltiossa koskevista hallinnollisista menettelyistä, jotka vastaavat direktiivissä 2003/109/EY jo ennestään säädettyjä menettelyjä. Uudelleenlaadintaehdotuksessa otetaan käyttöön lyhyempi, viimeisimpien laillista muuttoliikettä koskevien direktiivien mukainen määräaika (90 päivää + 30 päivää poikkeuksellisissa olosuhteissa) ja annetaan perheenjäsenille mahdollisuus yhdistää eri jäsenvaltioista kertyneet oleskelujaksot erillisen oleskeluluvan saamiseksi direktiivistä 2003/86/EY poiketen.

22 ja 23 artikla

Näissä artikloissa vahvistetaan säännöt kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan muuttamisesta ja liikkuvuutta koskevista menettelyyn liittyvistä takeista, kuten niistä säädetään jo direktiivissä 2003/109/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2011/51/EU.

24 artikla

Tässä artiklassa säädetään, että kun EU:n alueella pitkään oleskellut henkilö ja hänen perheenjäsenensä saavat oikeuden oleskella toisessa jäsenvaltiossa, heitä olisi kohdeltava tasavertaisesti kyseisen toisen jäsenvaltion kansalaisten kanssa 12 artiklassa tarkoitetuilla aloilla ja 12 artiklassa tarkoitetuin ehdoin. Näin parannetaan toisessa jäsenvaltiossa oleskelevien EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä pääsyä toisen jäsenvaltion työmarkkinoille poistamalla jäsenvaltioiden mahdollisuus rajoittaa tällaista pääsyä ensimmäisten 12 kuukauden aikana. Sen varmistamiseksi, että toisessa jäsenvaltiossa oleskelua koskevat kriteerit täyttyvät edelleen, toisen jäsenvaltion olisi kuitenkin voitava vaatia, että EU:n alueella pitkään oleskelleet henkilöt ja heidän perheenjäsenensä ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisille kaikista työnantajan tai taloudellisen toiminnan muutoksista.

25 artikla

Tässä artiklassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat oleskelustatuksen peruuttamista toisessa jäsenvaltiossa ja takaisinottovelvollisuutta ensimmäiseen jäsenvaltioon, kuten direktiivissä 2003/109/EY jo nykyisellään säädetään. Useilla muutoksilla pyritään varmistamaan yhdenmukaisuus palauttamisdirektiivin 2008/115/EY kanssa, jossa vahvistetaan jäsenvaltioissa sovellettavat yhteiset vaatimukset ja menettelyt laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi.

26 artikla

Tässä artiklassa säädetään, että toisessa jäsenvaltiossa oleskeleville EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille olisi annettava mahdollisuus saada EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema toisessa jäsenvaltiossa samoin edellytyksin, joita sovelletaan aseman

saamiseen ensimmäisessä jäsenvaltiossa. Jotta yhteen EU:n jäsenvaltioon jo kotoutuneet henkilöt kotoutuisivat nopeammin toiseen jäsenvaltioon, uudelleenlaadintaehdotuksessa esitetään, että toisessa jäsenvaltiossa oleskelun vaaditun keston olisi oltava kolme vuotta. EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi toisessa jäsenvaltiossa ei pitäisi olla mahdollista yhdistää oleskelujaksoja eri jäsenvaltioissa.

Toisen jäsenvaltion olisi kuitenkin voitava vapaasti päättää, myöntääkö se opintorahan tai -lainan muodossa sosiaaliapua tai toimeentulotukea opintoja varten, ammatillinen koulutus mukaan lukien, muille EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille kuin työntekijöille tai itsenäisille ammatinharjoittajille tai heidän perheenjäsenilleen ennen viiden vuoden laillista ja yhtäjaksoista oleskelua alueellaan, ottaen huomioon, että myös unionin kansalaisilta, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen muussa ominaisuudessa kuin työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan ominaisuudessa direktiivin 2004/38/EY tai SEUT-sopimuksen 21 artiklan mukaisesti, tai heidän perheenjäseniltään voidaan evätä tällaiset etuudet ennen pysyvän oleskeluoikeuden saamista viiden vuoden laillisen ja yhtäjaksoisen oleskelun jälkeen.

Toinen jäsenvaltio voi päättää myöntää tällaista apua EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille ennen viiden vuoden laillisen ja yhtäjaksoisen oleskeluajan täyttymistä edellyttäen, että se takaa saman kohtelun unionin kansalaisille, jotka käyttävät oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen direktiivin 2004/38/EY tai SEUT-sopimuksen 21 artiklan mukaisesti (muut kuin työntekijät, itsenäiset ammatinharjoittajat tai tällaisen aseman säilyttävät henkilöt), heidän perheenjäsenilleen sekä kolmansien maiden kansalaisille, joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmansien maiden välisen sopimuksen nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla, ja heidän perheenjäsenilleen.

Jos EU:n alueella pitkään oleskellut henkilö on lopettanut toisessa jäsenvaltiossa palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen eikä hänellä ole itseään ja perheenjäseniään varten riittäviä varoja eikä kattavaa sairausvakuutusturvaa, hänen laillinen oleskelunsa voidaan lopettaa tällä perusteella ennen viiden vuoden laillisen ja yhtäjaksoisen oleskeluajan täyttymistä asianomaisessa jäsenvaltiossa, jotta hän ei muodostu kohtuuttomaksi rasitteeksi tämän toisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmälle, kun otetaan huomioon, että unionin kansalaiset, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, ja heidän perheenjäsenensä voidaan tällaisessa tilanteessa poistaa maasta ennen pysyvän oleskeluoikeuden saamista viiden vuoden laillisen ja yhtäjaksoisen oleskelun jälkeen.

IV LUKU – LOPPUSÄÄNNÖKSET

27 artikla

Tässä uudessa artiklassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus helpottaa hakijoiden tiedonsaantia EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hankkimisesta ja siihen liittyvistä oikeuksista viimeisimpien laillista muuttoliikettä koskevien direktiivien mukaisesti.

28–33 artikla

Näissä artikloissa vahvistetaan raportointia, yhteyspisteitä, kansallisen lainsäädännön osaksi saattamista, voimaantuloa ja osoitusta koskevat säännöt, kuten direktiivissä 2003/109/EY jo nykyisellään säädetään. Ehdotuksen 31 artiklassa säädetään, että kun uudelleenlaaditun direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetettu määräaika on päättynyt, direktiivi 2003/109/EY kumotaan.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (uudelleenlaadittu teksti)

☒ EUROOPAN PARLAMENTTI JA ☒ EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, ~~joka~~ jotka

~~Ottavat huomioon Euroopan ☒ unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ☒ yhteisön perustamissopimuksen~~ ja erityisesti sen ☒ 79 artiklan 2 kohdan ☒ ☒ a ja b alakohdan ~~☒ 63 artiklan 3 ja 4 kohdan,~~

~~ottavat huomioon~~ komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

~~ottavat huomioon~~ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

~~ottavat huomioon~~ alueiden komitean lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä ~~katsovat~~ seuraavaa:

↓ uusi

(1) Neuvoston direktiiviä 2003/109/EY³¹ on muutettu huomattavilta osin.³² Koska siihen on määrä tehdä uusia muutoksia, mainittu direktiivi olisi selkeyden vuoksi uudelleenlaadittava.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 1 kappale (mukautettu)

~~Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen asteittaista luomista varten Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätään yhtäältä sellaisten toimenpiteiden toteuttamisesta, joilla varmistetaan henkilöiden vapaa liikkuvuus ja ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia, turvapaikkaa ja maahanmuuttoa koskevat rinnakkaistoimenpiteet, ja toisaalta~~

³¹ Neuvoston direktiivi 2003/109/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2003, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44).

³² Ks. liite I, A osa.

~~sellaisten toimenpiteiden toteuttamisesta, jotka koskevat turvapaikkaa, maahanmuuttoa ja kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia.~~

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 2 kappale (mukautettu)

~~Eurooppa-neuvosto julisti Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 pidetyssä erityiskokouksessaan, että kolmansien maiden kansalaisten oikeusasemaa olisi lähennettävä vastaamaan jäsenvaltioiden kansalaisten oikeusasemaa ja että henkilölle, joka on laillisesti oleskellut jäsenvaltiossa tietyn, myöhemmin määriteltävän ajan ja jolla on pitkäaikainen oleskelulupa, olisi annettava kyseisessä jäsenvaltiossa yhdenmukaiset, mahdollisimman lähellä Euroopan unionin kansalaisten nauttimia oikeuksia olevat oikeudet.~~

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 3 kappale

- (2) Tässä direktiivissä noudatetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan yleissopimuksessa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 4 kappale (mukautettu)

- (3) ~~Jäsenvaltioihin pysyvästi asettautuneiden~~ Sellaisten kolmansien maiden kansalaisten kotouttaminen, jotka ovat jäsenvaltioihin asettautuneita ☒ EU:n alueella pitkään oleskelleita henkilöitä, ☒ edistää olennaisella tavalla taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, joka on yhteisön ☒ unionin ☒ perustavoitteita, kuten ~~perustamissopimuksessa~~ perussopimuksessa todetaan.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 5 kappale

- (4) Jäsenvaltioiden olisi pantava tämän direktiivin säännökset täytäntöön sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen katsomatta.

↓ 2011/51/EU, johdanto-osan 2 ja 4 kappale (mukautettu)

- (5) Mahdollisuus saada ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asema jäsenvaltiossa tietyn ajanjakson jälkeen on tärkeä osa kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kokonaisvaltaista kotoutumista jäsenvaltioon, jossa he oleskelevat. Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden olisi sen vuoksi voitava saada ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asema samoin edellytyksin kuin muut kolmansien maiden kansalaiset jäsenvaltiossa, joka on myöntänyt heille kansainvälistä suojelua.

↕ uusi

- (6) Kolmansien maiden kansalaisille, joilla on oikeus vapaaseen liikkuvuuteen EU:n lainsäädännön mukaisesti, olisi annettava mahdollisuus saada EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema samojen sääntöjen mukaisesti kuin muilla tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla kolmansien maiden kansalaisilla. Oikeudet, jotka tällaiset kolmansien maiden kansalaiset saavat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman haltijoina, eivät saisi vaikuttaa oikeuksiin, joita heillä voi olla direktiivin 2004/38/EY³³ nojalla. Kaikkia tämän direktiivin säännöksiä, jotka koskevat vapaaseen liikkuvuuteen oikeutettuja henkilöitä, olisi sovellettava myös sellaisiin kolmansien maiden kansalaisiin, joilla on joko unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmansien maiden tai unionin ja kolmansien maiden välisten sopimusten perusteella samanlaiset oikeudet vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 6 kappale (mukautettu)

- (7) Tärkein peruste, ~~jolla kolmannen maan kansalaiselle voidaan myöntää~~ ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön asema, ~~olisi sen ajanjakson pituus, jonka hän on oleskellut jäsenvaltion alueella~~ ☒ aseman myöntämiseksi olisi oltava jäsenvaltion alueella oleskelun kesto ☒. Oleskelun ~~on~~ olisi oltava laillista ja yhtäjaksoista, jotta henkilö voi osoittaa muodostaneensa siteet kyseiseen maahan. Olisi kuitenkin osoitettava tiettyä joustavuutta, jotta voidaan ottaa huomioon olosuhteet, joiden vuoksi henkilö saattaa joutua poistumaan alueelta väliaikaisesti.

↕ uusi

- (8) EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman vilpillisen hankkimisen riskin ehkäisemiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että laillisen ja yhtäjaksoisen oleskelun vaatimuksen täyttymistä valvotaan asianmukaisesti kaikkien kolmansien maiden kansalaisten ryhmien osalta. Tämä riski on erityisen merkityksellinen niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilla on jäsenvaltioon tehdyn sijoituksen perusteella myönnetty oleskelulupa, koska näiden oleskelulupien myöntämiseksi ei aina edellytetä jatkuvaa fyysistä läsnäoloa kyseisessä jäsenvaltiossa, vaan edellytyksenä on ainoastaan, että sijoittajat oleskelevat kyseisessä jäsenvaltiossa rajoitetun ajan. Tämän riskin ehkäisemiseksi jäsenvaltioiden olisi tiukennettava laillisen ja yhtäjaksoisen oleskelun vaatimuksen valvontaa erityisesti sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tekemien EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevien hakemusten osalta, jotka oleskelevat jäsenvaltiossa vastineena sijoitukselle, kuten pääomasiirrolle, kiinteistön ostamiselle tai vuokraamiselle, valtion velkakirjoihin sijoittamiselle, yhteisöihin sijoittamiselle, lahjoitukselle yhteisen edun mukaiseen toimintaan ja maksujen suorittamiselle valtion talousarvioon.

³³

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

- (9) EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi vaadittavan oleskeluajan olisi täyttyttävä siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseistä asemaa haetaan. Kolmansien maiden kansalaisten EU:n sisäisen liikkuvuuden edistämiseksi jäsenvaltioiden olisi kuitenkin sallittava kolmansien maiden kansalaisten yhdistää eri jäsenvaltioissa kertyneitä oleskelujaksoja. Sijoittajien oleskeluoikeusjärjestelyjen houkuttelevuuden rajoittamiseksi ja ottaen huomioon, että kaikissa jäsenvaltioissa ei ole annettu säännöksiä tämäntyyppisistä oleskeluluvista, jäsenvaltioiden ei tulisi oleskelujaksoja yhdistettäessä ottaa huomioon oleskelujaksoja, jotka ovat kertyneet toisessa jäsenvaltiossa tehdyn sijoituksen perusteella myönnetyn oleskeluluvan haltijana.
- (10) EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman myöntämisessä olisi laskettava mukaan unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla myönnetyn pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan haltijana kertynyt oleskeluaika, mukaan lukien oleskelujaksot sellaisen aseman nojalla tai sellaisessa ominaisuudessa, joka ei kuulu direktiivin soveltamisalaan, kuten oleskelu opiskelua tai ammatillista koulutusta varten, oleskelu kansallista tai tilapäistä suojelua saavana henkilönä tai oleskelu, joka on perustunut alun perin ainoastaan tilapäisiin syihin. Jos asianomainen kolmannen maan kansalainen on saanut oleskeluoikeuden, jonka perusteella hänelle voidaan myöntää EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema, nämä kaudet olisi otettava kokonaisuudessaan huomioon laskettaessa EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi vaadittavaa aikaa edellyttäen, että oleskelu on ollut kokonaisuudessaan laillista ja yhtäjaksoista.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 7
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (11) Saadakseen ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön aseman olisi kolmannen maan kansalaisen osoitettava, että hänellä on riittävät varat ja sairausvakuutus, jotta voidaan välttää se, että kyseisestä henkilöstä muodostuisi rasite jäsenvaltiolle. ⇒ Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa viitemääräksi tietyn summan, mutta ne eivät saa asettaa vähimmäistulotasoa, jonka alittuessa kaikki EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevat hakemukset hylätään riippumatta siitä, onko kunkin hakijan tilanne tosiasiallisesti tutkittu. ⇐ Arvioidessaan, onko henkilöllä vakaat ja säännölliset varat, jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon sellaiset seikat ~~kuten~~ maksusuoritukset eläkejärjestelmään ja verovelvollisuuksien täyttäminen. ⇒ ”Varojen” käsitteen ei tulisi koskea ainoastaan EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakijan ”omia varoja”, vaan se voi kattaa myös varat, jotka kolmas osapuoli asettaa hakijan käyttöön, edellyttäen, että hakijan yksilölliset olosuhteet huomioon ottaen niitä pidetään vakaina, säännöllisinä ja riittävinä. ⇐

↓ uusi

- (12) Jäsenvaltioiden olisi voitava vaatia, että EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakijat täyttävät kotoutumisedellytykset, esimerkiksi edellyttämällä, että he läpäisevät kotoutumiskokeen tai kielikokeen. Tämän edellytyksen täytäntöönpanokeinot eivät kuitenkaan saisi vaarantaa tavoitetta edistää kolmansien maiden kansalaisten kotoutumista, kun tarkastellaan erityisesti kotoutumiskokeen läpäisemiseen vaadittavaa tietojen tasoa, kurssien ja kokeeseen valmistautumisessa

tarvittavan oppimateriaalin saatavuutta, kolmansien maiden kansalaisilta kokeen suorittamiseksi perittävän kirjoittautumismaksun määrää tai iän, luku- ja kirjoitustaidottomuuden tai koulutustason kaltaisten erityisten yksilöllisten olosuhteiden huomioon ottamista.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 8 kappale (mukautettu)

- (13) Kolmannen maan kansalainen, joka haluaa saada ja säilyttää ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön aseman, ei saisi muodostaa uhkaa yleiselle järjestykselle ja sisäiselle turvallisuudelle. Yleisen järjestyksen käsite voi kattaa tuomitsemisen syylliseksi vakavaan rikokseen.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 9 kappale (mukautettu)

- (14) Taloudelliset syyt eivät saisi olla perusteena kieltäytymiselle myöntämästä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön asemaa eikä niiden ~~voida~~ ☒ tulisi ☒ katsoa olevan yhteydessä asiaa koskeviin ehtoihin.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 10 kappale (mukautettu)

- (15) Olisi laadittava menettelysäännöt, joiden mukaan ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön ~~asemaa~~ aseman ☒ saamista ☒ koskevat hakemukset tutkitaan. Näiden menettelyjen olisi oltava tehokkaita ja helposti hoidettavia jäsenvaltioiden hallintojen tavanomaiseen työtaakkaan nähden, ja ~~niiden olisi oltava~~ avoimia ja tasapuolisia, jotta niiden avulla voidaan tarjota kyseisille henkilöille asianmukainen oikeusvarmuuden taso. Niiden avulla ei saisi estää oleskeluoikeuden haltijoita käyttämästä oikeuttaan.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 11 kappale (mukautettu)

- (16) Osoituksena ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemasta olisi asianomaiselle myönnettävä ☒ pitkäaikainen EU-
☒ oleskelulupa, jonka perusteella hän voi helposti ja välittömästi osoittaa oikeudellisen asemansa. Oleskeluluvan olisi täytettävä korkeat tekniset vaatimukset ja erityisesti takeet väärentämisestä ja jäljentämisestä vastaan, jotta voidaan välttää väärinkäytökset sekä aseman myöntäneessä jäsenvaltiossa että muissa jäsenvaltioissa, joissa henkilöllä on oikeus oleskella.

↓ uusi

- (17) EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden kiertomuuton edistämiseksi ja erityisesti sen mahdollistamiseksi, että he voivat sijoittaa lähtömaihinsa ja jakaa unionissa hankittuja tietoja ja osaamista sekä palata tilapäisesti lähtömaahansa henkilökohtaisen tilanteensa ja perhetilanteensa vuoksi, EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden olisi voitava olla poissa unionin alueelta enintään 24 peräkkäistä kuukautta menettämättä EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön

asemaa. Pidempien poissaolojen osalta jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön yksinkertaistettu menettely EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman saamiseksi takaisin.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 12 kappale (mukautettu)

- (18) ☒ Jotta EU:n alueella ☒ ~~P~~pitkään oleskelleen henkilön asema voisi edistää tehokkaasti kolmannen maan kansalaisen kotoutumista asuinyhteiskuntaansa, ☒ EU:n alueella ☒ ~~P~~pitkään oleskelleiden henkilöiden olisi nautittava tasavertaista kohtelua jäsenvaltion kansalaisten kanssa monilla talous- ja yhteiskuntaelämän aloilla tässä direktiivissä määriteltyjen asiaa koskevien edellytysten mukaisesti.

↓ 2011/51/EU, johdanto-osan 7 kappale (mukautettu)

- (19) Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden tasavertainen kohtelu jäsenvaltiossa, joka on myöntänyt heille kansainvälistä suojelua, ei saisi rajoittaa ☒ Euroopan parlamentin ja neuvoston ☒ direktiivissä 2011/95/EU³⁴ sekä 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyssä pakolaisten oikeusasemaa koskevassa yleissopimuksessa, sellaisena kuin se on muutettuna New Yorkissa 31 päivänä tammikuuta 1967 allekirjoitetulla pöytäkirjalla, jäljempänä 'Geneven yleissopimus', taattuja oikeuksia ja etuja.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 13 kappale (mukautettu)

~~Sosiaaliavun osalta mahdollisuus rajoittaa pitkään oleskelleiden etuuksia perusetuuksiin on ymmärrettävä niin, että perusetuuksiin kuuluvat vähintään perustoimeentuloturva, sairaus- ja raskausavustukset, vanhempainavustus ja pitkäaikaishoito. Etuuksien myöntämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.~~

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 14 kappale (mukautettu)

~~Jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa alaikäisille lapsille mahdollisuus käydä koulua vastaavin edellytyksin kuin oman maansa kansalaisille.~~

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 15 kappale (mukautettu)

~~Käsitteen "opintoavustukset" piiriin eivät ammattikoulutuksen alalla kuulu toimenpiteet, joita rahoitetaan sosiaaliavustusjärjestelmistä. Oikeus opintoavustukseen voi lisäksi olla riippuvainen siitä, että mainitunlaista avustusta hakeva henkilö täyttää itse pitkään oleskelleen~~

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (uudelleenlaadittu) (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9).

~~kansalaisen aseman saamista koskevat edellytykset. Siltä osin kuin on kyse opintoavustuksen myöntämisestä, jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon sen, että unionin kansalaisilla voi olla oikeus tähän samaan etuun kotimaassaan.~~

↓ uusi

(20) Ammattipätevyys, jonka kolmannen maan kansalainen on hankkinut toisessa jäsenvaltiossa, olisi tunnustettava samoin edellytyksin kuin unionin kansalaisen ammattipätevyys. Kolmannessa maassa hankittu pätevyys olisi otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY³⁵ mukaisesti. Tällä direktiivillä ei saisi rajoittaa säänneltyjen ammattien harjoittamiselle kansallisessa lainsäädännössä asetettuja ehtoja.

(21) Tässä direktiivissä olisi otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2008/115/EY³⁶ käyttöön otetut jäsenvaltioissa sovellettavat yhteiset vaatimukset ja menettelyt laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 16 kappale (mukautettu)

(22) ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleilla ~~kolmansien maiden kansalaisilla~~ ☒ henkilöillä ☒ olisi oltava vahvistettu suoja ~~karkottamista~~ ☒ laillisen oleskelunsa lopettamista koskevia päätöksiä ☒ vastaan. ~~Tämä suoja perustuu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettuihin perusteisiin. Suoja karkottamista vastaan edellyttää, että jäsenvaltiot säätävät.~~ Jäsenvaltioiden olisi säädetävä oikeudesta hakea ☒ tällaisiin päätöksiin ☒ muutosta tuomioistuimessa.

↓ uusi

(23) EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden laillisen oleskelun lopettamista koskevien päätösten ei tulisi perustua taloudellisiin näkökohtiin.

↓ 2011/51/EU, johdanto-osan 10 kappale (mukautettu)

(24) Jos jäsenvaltio aikoo jollakin ☒ tässä ☒ direktiivissä ~~2003/109/EY~~ säädetyllä perusteella ~~karkottaa~~ ☒ lopettaa sellaisen ☒ kansainvälistä suojelua saavan henkilön ☒ laillisen oleskelun ☒, joka on saanut ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman kyseisessä jäsenvaltiossa, ☒ ja palauttaa tämän, ☒ kyseisellä henkilöllä olisi oltava direktiivin ~~2004/83/EY~~ ☒ 2011/95/EU ☒ ja Geneven yleissopimuksen 33 artiklan nojalla taattu suoja palauttamista vastaan. Tällöin on tarpeen säätää, että niissä tapauksissa, joissa henkilö saa kansainvälistä suojelua jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin siinä jäsenvaltiossa,

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

jossa kyseinen henkilö sillä hetkellä oleskelee pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman perusteella, ~~hänet voidaan karkottaa~~ ☒ häntä voidaan vaatia siirtymään ☒ ainoastaan siihen jäsenvaltioon, joka on myöntänyt kansainvälistä suojelua, ja että tämä jäsenvaltio on velvollinen ottamaan kyseisen henkilön takaisin, paitsi jos palauttaminen on sallittu direktiivin ~~2004/83/EY~~ ☒ 2011/95/EU ☒ mukaisesti. Samoja suojakeinoja olisi sovellettava kansainvälistä suojelua saavaan henkilöön, joka oleskelee toisessa jäsenvaltiossa mutta ei ole vielä saanut ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemaa tässä jäsenvaltiossa.

↓ 2011/51/EU, johdanto-osan 11 kappale (mukautettu)

- (25) Niissä tapauksissa, joissa kansainvälistä suojelua saavan henkilön ~~karkotus~~ ☒ palauttaminen ☒ unionin alueen ulkopuolelle sallitaan direktiivin ~~2004/83/EY~~ ☒ 2011/95/EU ☒ mukaisesti, jäsenvaltioilla olisi oltava velvollisuus varmistaa, että asianmukaisista lähteistä ja tarvittaessa myös kansainvälistä suojelua myöntäneeltä jäsenvaltiolta on saatu kaikki tiedot ja että nämä tiedot arvioidaan perusteellisesti sen varmistamiseksi, että ~~karkotuspäätös~~ ☒ palauttamispäätös ☒ tehdään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 4 artiklan ja 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

↓ uusi

- (26) EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden kotoutumisen edistämiseksi olisi otettava käyttöön sääntöjä, jotka koskevat perheen yhdistämisen ja puolisoiden työssäkäyntimahdollisuuksien suotuisia edellytyksiä. Sen vuoksi olisi säädettävä erityisiä poikkeuksia neuvoston direktiivistä 2003/86/EY. Perheen yhdistämiseen ei tulisi soveltaa kotoutumisedellytyksiä, koska EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä katsotaan kotoutuneen vastaanottavaan yhteiskuntaan.

- (27) Koska perhe-elämää olisi kunnioitettava ja sen suojelu on olennainen osa EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden kotoutumista, EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden lasten, jotka syntyvät tai adoptoidaan pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan pitkään oleskelleelle henkilölle myöntäneen EU:n jäsenvaltion alueella, olisi saatava EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema kyseisessä jäsenvaltiossa automaattisesti, erityisesti ilman, että heiltä vaaditaan aiempaa oleskelua.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 17 kappale (mukautettu)

⇒ uusi

- (28) Yhdenmukaistamalla ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön aseman myöntämisedellytykset voidaan edistää jäsenvaltioiden keskinäistä luottamusta. ⇒ Tällä direktiivillä ei kuitenkaan tulisi rajoittaa jäsenvaltioiden oikeutta myöntää muita pysyviä tai rajoittamattoman ajan voimassa olevia oleskelulupia kuin pitkäaikainen EU-oleskelulupa. ⇐ ~~Tietyt jäsenvaltiot myöntävät pysyviä tai rajoittamattoman ajan voimassa olevia oleskelulupia suotuisammin edellytyksin kuin tässä direktiivissä säädetään. Perustamissopimuksessa ei suljeta pois mahdollisuutta~~

~~soveltaa suotuisampia kansallisia säännöksiä. Olisi kuitenkin suotavaa säätää tässä direktiivissä, että suotuisampien edellytysten perusteella myönnettyt oleskeluluvat eivät anna~~ ⇒ Tällaisten kansallisten oleskelulupien ei tulisi antaa ⇐ oikeutta oleskella muissa jäsenvaltioissa.

⇓ uusi

- (29) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava tasapuoliset edellytykset pitkäaikaisten EU-oleskelulupien ja pysyvien tai rajoittamattoman ajan voimassa olevien kansallisten oleskelulupien välillä menettelyllisten oikeuksien ja tasavertaista kohtelua koskevien oikeuksien, menettelyjen ja tiedonsaannin näkökulmasta. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti varmistettava, että EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettyjen menettelyyn liittyvien takeiden ja oikeuksien taso ei ole alempi kuin pysyvien tai rajoittamattoman ajan voimassa olevien kansallisten oleskelulupien haltijoille myönnettyjen menettelyyn liittyvien takeiden ja oikeuksien taso. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava myös, että pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan hakijat eivät joudu maksamaan hakemustensa käsittelystä korkeampia maksuja kuin kansallisten oleskelulupien hakijat. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan osalta samantasoisia tiedotus-, edistämis- ja mainontatoimia kuin pysyvien tai rajoittamattoman ajan voimassa olevien kansallisten oleskelulupien osalta, esimerkiksi laillista muuttoliikettä koskevilla kansallisilla verkkosivustoilla esitettävillä tiedoilla ja tiedotuskampanjoilla sekä toimivaltaisille maahanmuuttoviranomaisille tarjottavissa koulutusohjelmissä.
-

⇓ 2003/109/EY, johdanto-osan 18 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (30) ⇒ EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden oleskelua muissa jäsenvaltioissa olisi helpotettava. ⇐ Niiden edellytysten määrittäminen, joiden perusteella ~~pitkään oleskelleet~~ kolmansien maiden kansalaiset ☒, jotka ovat EU:n alueella pitkään oleskelleita henkilöitä, ☒ voivat oleskella toisessa jäsenvaltiossa, edistää sisämarkkinoiden toteutumista alueena, missä kaikilla henkilöillä on oikeus vapaaseen liikkuvuuteen. ~~Tämä voisi myös muodostaa merkittävän liikkuvuuteen vaikuttavan tekijän erityisesti unionin työmarkkinoilla.~~ ⇒ Sellaisten kolmansien maiden kansalaisten ammatillinen ja maantieteellinen liikkuvuus, jotka jo ovat EU:n alueella pitkään oleskelleita henkilöitä yhdessä jäsenvaltiossa, olisi tunnustettava tärkeäksi tekijäksi työmarkkinoiden tehostamisessa kaikkialla unionissa, osaamisvajeen korjaamisessa ja alueellisen epätasapainon vähentämisessä. ⇐
-

⇓ 2011/51/EU, johdanto-osan 5 kappale

- (31) Koska kansainvälistä suojelua saavilla henkilöillä on oikeus oleskella myös muissa jäsenvaltioissa kuin siinä, joka on myöntänyt heille kansainvälistä suojelua, on tarpeen varmistaa, että nämä muut jäsenvaltiot saavat tiedon kyseisten henkilöiden oleskelun taustalla olevasta suojelun tarpeesta, jotta ne voivat noudattaa palauttamiskiellon periaatteen noudattamiseen liittyviä velvoitteitaan.

↓ 2011/51/EU, johdanto-osan 9 kappale

- (32) Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden suojelua koskevan vastuun siirtäminen ei kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan.
-

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 19 kappale

- (33) Olisi aiheellista säätää, että oikeutta oleskella toisessa jäsenvaltiossa voidaan käyttää palkkatyön tekemiseen ja itsenäiseen ammatinharjoittamiseen tai opintojen suorittamiseen, mutta myös maahan asettautumiseen ilman taloudellisen toiminnan harjoittamista.
-

⇓ uusi

- (34) Jotta voidaan helpottaa EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden liikkumista EU:n sisällä taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, työmarkkinatilannetta ei tulisi tarkistaa käsiteltäessä oleskelulupahakemuksia toisessa jäsenvaltiossa.
- (35) Toisen jäsenvaltion olisi voitava antaa EU:n alueella pitkään oleskelleelle henkilölle lupa aloittaa työskentely tai opiskelu heti, kun hän on jättänyt täydellisen oleskelulupahakemuksen kyseisessä jäsenvaltiossa tässä direktiivissä asetetussa määräajassa. EU:n alueella pitkään oleskelleillä henkilöillä olisi oltava oikeus aloittaa työskentely tai opiskelu viimeistään 30 päivän kuluttua toisessa jäsenvaltiossa oleskelua koskevan hakemuksen jättämisestä.
- (36) Jos EU:n alueella pitkään oleskelleet henkilöt aikovat hakea oleskelulupaa toisessa jäsenvaltiossa harjoittaakseen säänneltyä ammattia, heidän ammattipätevyytensä olisi tunnustettava samalla tavalla kuin vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta käyttävien unionin kansalaisten ammattipätevyys tunnustetaan direktiivin 2005/36/EY ja muun sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
-

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 20 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (37) Myös perheenjäsenten olisi voitava asettautua toiseen jäsenvaltioon ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen valtion kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ kanssa, jotta perheyhteys säilyisi ja jotta ~~häntä~~ ☒ EU:n alueella pitkään oleskellutta henkilöä ☒ ei estettäisi käyttämästä oikeuttaan oleskella toisessa jäsenvaltiossa. Sellaisten perheenjäsenten osalta, joille voidaan antaa lupa siirtyä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ mukana tai seurata häntä myöhemmin, jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota kyseisestä henkilöstä riippuvaisten vajeakuntoisten aikuisten lasten tilanteeseen ja niiden henkilöiden tilanteeseen, jotka ovat ensimmäisen asteen sukulaisia suoraan ylenevässä polvessa.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 21 kappale (mukautettu)

- (38) Jäsenvaltion, jossa ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ aikoo käyttää oleskeluoikeuttaan, olisi voitava tarkistaa, että kyseinen henkilö täyttää sen alueella oleskelun edellytykset. Jäsenvaltion olisi voitava myös tarkistaa, ettei kyseinen henkilö muodosta välitöntä uhkaa yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle tai kansanterveydelle.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 22 kappale (mukautettu)

- (39) Oleskeluoikeuden käytön mahdollistamiseksi ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleella ~~kolmannen maan kansalaisella~~ ☒ henkilöllä ☒ olisi oltava toisessa jäsenvaltiossa tässä direktiivissä määritellyin edellytyksin samanlainen kohtelu kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa hän sai kyseisen aseman. Sosiaaliapuun kuuluvien sosiaalietuuksien myöntäminen ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta peruuttaa oleskelulupa, jos asianomainen henkilö ei enää täytä tässä direktiivissä asetettuja vaatimuksia.

↓ uusi

- (40) Sen varmistamiseksi, että toisessa jäsenvaltiossa oleskelua koskevat kriteerit täyttyvät edelleen, toisen jäsenvaltion olisi voitava edellyttää, että EU:n alueella pitkään oleskelleet henkilöt ja heidän perheenjäsenensä ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisille kaikista työnantajan tai taloudellisen toiminnan muutoksista. Ilmoitusmenettelyn ei tulisi keskeyttää asianomaisten henkilöiden oikeutta harjoittaa taloudellista toimintaa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, eikä työmarkkinatilannetta tulisi tarkistaa.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 23 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (41) Kolmannen maan kansalaisille olisi suotava mahdollisuus saada ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön asema jäsenvaltiossa, johon he ovat muuttaneet ja päättäneet asettautua ~~vastaavin~~ ⇒ , samoin ⇐ edellytyksin kuin vaaditaan aseman saamiseksi ensimmäisessä jäsenvaltiossa. ⇒ Toisessa jäsenvaltiossa oleskelun vaaditun keston olisi kuitenkin oltava kolme vuotta, eikä eri jäsenvaltioissa oleskelun kausien yhdistämisen tulisi olla mahdollista. Tässä tapauksessa toisen jäsenvaltion olisi kuitenkin voitava päättää, myöntääkö se sosiaaliapua tai toimeentulotukea opintoja varten, ammatillinen koulutus mukaan lukien, sellaisille EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille, jotka ovat muita kuin työntekijöitä tai itsenäisiä ammatinharjoittajia, tai heidän perheenjäsenilleen ennen viiden vuoden laillista ja yhtäjaksoista oleskelua alueellaan, ottaen huomioon, että myös unionin kansalaisilta, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen muussa ominaisuudessa kuin työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan ominaisuudessa direktiivin 2004/38/EY tai SEUT-sopimuksen 21 artiklan mukaisesti, tai heidän perheenjäseniltään voidaan evätä tällaiset etuudet ennen kuin viiden vuoden laillinen ja yhtäjaksoinen oleskeluaika

täyttyy. Toinen jäsenvaltio voi päättää myöntää tällaista apua EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille ennen viiden vuoden laillisen ja yhtäjaksoisen oleskeluajan täyttymistä edellyttäen, että se takaa saman kohtelun unionin kansalaisille, jotka käyttävät oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen direktiivin 2004/38/EY tai SEUT-sopimuksen 21 artiklan mukaisesti ja jotka ovat muita kuin työntekijöitä, itsenäisiä ammatinharjoittajia tai tällaisen aseman säilyttäviä henkilöitä, ja heidän perheenjäsenilleen sekä kolmansien maiden kansalaisille, joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmansien maiden välisen sopimuksen nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla, sekä heidän perheenjäsenilleen. Jos EU:n alueella pitkään oleskellut henkilö on lopettanut toisessa jäsenvaltiossa palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen eikä hänellä ole itseään ja perheenjäseniään varten riittäviä varoja eikä kattavaa sairausvakuutusturvaa, hänen laillinen oleskelunsa voidaan lopettaa tällä perusteella ennen viiden vuoden laillisen ja yhtäjaksoisen oleskeluajan täyttymistä asianomaisessa jäsenvaltiossa, jotta hän ei muodostu kohtuuttomaksi rasitteeksi tämän toisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmälle, kun otetaan huomioon, että unionin kansalaiset, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, ja heidän perheenjäsenensä voidaan tällaisessa tilanteessa poistaa maasta. ⇐

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 24 kappale (mukautettu)

- (42) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa ~~suunnitellun toiminnan~~ ☒ tämän direktiivin ☒ tavoitteita, jotka ovat ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman myöntämistä ja peruuttamista koskevien edellytysten ja tähän asemaan liittyvien oikeuksien määrittäminen sekä niiden edellytysten määrittäminen, joiden mukaan asianomaiset henkilöt voivat käyttää oikeuttaan oleskella muissa jäsenvaltioissa, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön ☒ unionin ☒ tasolla, joten yhteisö ☒ unioni ☒ voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen ☒ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ☒ 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 25 kappale (mukautettu)

⇒ uusi

- (43) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ☒ (SEU-sopimus) ☒ ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen ☒ Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen (SEUT-sopimus) ☒ liitettyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta ☒ vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta ☒ tehdyssä pöytäkirjassa ☒ N:o 21 olevien ☒ 1 ja 2 artiklan mukaisesti ⇒ Irlanti ei ⇐ nämä jäsenvaltiot eivät osallistu tämän direktiivin ☒ hyväksymiseen, direktiivi ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin ☒ antamiseen eikä se siten sido niitä eikä sitä sovelleta niihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan ⇒ 3 ja ⇐ 4 artiklan soveltamista.

[TAI]

[Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ~~☒~~ (SEU-sopimus) ~~☒~~ ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen ~~☒~~ Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen (SEUT-sopimus) ~~☒~~ liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta ~~☒~~ vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta ~~☒~~ tehdyssä pöytäkirjassa ~~☒~~ N:o 21 olevan ~~☒~~ ⇒ 4 a ~~☒~~ 1 ja 2 artiklan mukaisesti nämä jäsenvaltiot eivät osallistu tämän direktiivin antamiseen eikä se siten sido niitä eikä sitä sovelleta niihin ⇒ Irlanti on [... päivätyllä kirjeellä] ilmoittanut haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen ~~☒~~, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.]

↓ 2003/109/EY, johdanto-osan 26 kappale (mukautettu)

- (44) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan ~~☒~~ unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ~~☒~~ yhteisön perustamissopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta ~~tehdyn pöytäkirjan~~ tehdyssä pöytäkirjassa ~~☒~~ N:o 22 olevien ~~☒~~ 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän ~~pöytäkirjan antamiseen eikä se siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta siihen~~ ~~☒~~ direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan ~~☒~~.

↓ uusi

- (45) Velvollisuuden saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoitettava säännöksiin, joilla muutetaan aiemman direktiivin säännöksiä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu aiempaan direktiiviin.
- (46) Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä I olevassa B osassa olevia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä luetellut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

~~ON ANTANUT~~ ~~☒~~ OVAT ANTANEET ~~☒~~ TÄMÄN DIREKTIIVIN:

ILUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Asiasisältö

Tällä direktiivillä määritetään:

- a) edellytykset, joilla jäsenvaltio voi myöntää alueellaan laillisesti ⇒ ja yhtäjaksoisesti ⇐ oleskelevalle kolmannen maan kansalaiselle ~~☒~~ EU:n alueella ~~☒~~

pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman tai peruuttaa tällaisen aseman, ja tähän asemaan liittyvät oikeudet; sekä

b) ~~edellytykset pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen oleskeluun~~
⇒ a alakohdassa tarkoitetun kolmannen maan kansalaisen ja hänen perheenjäsentensä maahantulon ja oleskelun edellytykset ja oikeudet ⇐ ~~muissa jäsenvaltioissa kuin siinä, joka on myöntänyt pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ⇒ ensimmäisenä myöntänyt EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön ⇐ aseman.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- a) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöitä, jotka eivät ole ~~Euroopan yhteisön perustamissopimuksen~~ ☒ perussopimuksen ☒ 17 ☒ 20 ☒ artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja unionin kansalaisia;
- b) '☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleella ~~kolmannen maan kansalaisella~~ ☒ henkilöllä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asema;
- c) 'ensimmäisellä jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka myöntää ~~henkilölle~~ ☒ kolmannen maan kansalaiselle ☒ ensimmäisenä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman;
- d) 'toisella jäsenvaltiolla' mitä tahansa toista jäsenvaltiota paitsi sitä, joka on ensimmäisenä myöntänyt ~~henkilölle~~ ☒ kolmannen maan kansalaiselle ☒ ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman ja jossa pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ käyttää oleskeluoikeuttaan;
- e) 'perheenjäsenillä' kolmansien maiden kansalaisia, jotka asuvat kyseisessä jäsenvaltiossa ~~oikeudesta perheenyhdistämiseen 22 päivänä syyskuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/86/EY³⁷ mukaisesti;~~

↓ 2011/51/EU, 1 art. 1 kohta

f) 'kansainvälisellä suojelulla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU³⁸ ~~kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden~~

³⁷ Neuvoston direktiivi 2003/86/EY, annettu 22 päivänä syyskuuta 2003, oikeudesta perheenyhdistämiseen (EUVL L 251, 3.10.2003, s. 12).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (uudelleenlaadittu) (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9).

~~määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/83/EY 2 artiklan a alakohdassa määriteltä kansainvälistä suojelua;~~

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

g) ~~”pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvalla”~~
☒ ’pitkäaikaisella EU-oleskeluluvalla’ ☒ oleskelulupaa, jonka kyseinen jäsenvaltio antaa ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ myöntäessään ~~hänelle~~ ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan jäsenvaltion alueella laillisesti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin.
 2. Tätä direktiiviä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin,
 - a) jotka oleskelevat jäsenvaltiossa opiskelua tai ammatillista koulutusta varten;
 - b) joille on myönnetty lupa oleskella jossakin jäsenvaltiossa tilapäisen suojelun perusteella tai jotka ovat hakeneet oleskelulupaa tällä perusteella ja odottavat asemaansa koskevaa päätöstä;
-

↓ 2011/51/EU, 1 art. 2 kohdan a alakohda

- c) joille on myönnetty lupa oleskella jossakin jäsenvaltiossa muun suojelun kuin kansainvälisen suojelun perusteella tai jotka ovat hakeneet oleskelulupaa tällä perusteella ja odottavat asemaansa koskevaa päätöstä;
 - d) jotka ovat hakeneet kansainvälistä suojelua ja joiden hakemuksesta ei ole vielä tehty lopullista päätöstä;
-

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

- e) jotka oleskelevat maassa pelkästään tilapäisesti esimerkiksi au pair -sopimuksella tai kausityöläisinä tai palvelujen tarjoajan toiseen maahan lähettäminä palkattuina työntekijöinä rajat ylittävän palvelujen tarjoamisen yhteydessä tai toimivat itse rajat ylittävien palvelujen tarjoajana, ~~tai jos henkilöiden oleskelulupa on tarkoituksella rajoitettu;~~
- f) joiden oikeudellinen asema perustuu diplomaattisista suhteista vuonna 1961 tehtyyn Wienin yleissopimukseen, konsulisuhteista vuonna 1963 tehtyyn Wienin yleissopimukseen, erityisedustustoista vuonna 1969 tehtyyn New Yorkin

yleissopimukseen tai valtioiden edustustoista yleisluontoisissa kansainvälisissä järjestöissä vuonna 1975 tehtyyn Wienin yleissopimukseen.

3. Tämä direktiivi ei estä soveltamasta suotuisampia säännöksiä, joita voi sisältyä

a) kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin, joita yhteisö ☒ unioni ☒ tai yhteisö ☒ unioni ☒ ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet kolmansien maiden kanssa; tai

b) jäsenvaltion ja kolmannen maan välillä jo ☒ ennen tämän direktiivin voimaantulopäivää ☒ tehtyihin kahdenvälisiin sopimuksiin ~~ennen tämän direktiivin voimaantulopäivää~~;

↓ 2011/51/EU, 1 art. 2 kohdan b alakohta

c) 13 päivänä joulukuuta 1955 tehtyyn asettautumista koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen, 18 päivänä lokakuuta 1961 tehtyyn Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan, 3 päivänä toukokuuta 1987 tehtyyn tarkistettuun Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan ja 24 päivänä marraskuuta 1977 tehtyyn siirtotyöläisten asemaa koskevaan eurooppalaiseen yleissopimukseen, 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna New Yorkissa 31 päivänä tammikuuta 1967 allekirjoitetulla pöytäkirjalla, lisäpöytäkirjan 11 kohtaan ja pakolaisia koskevan vastuun siirtämisestä 16 päivänä lokakuuta 1980 tehtyyn eurooppalaiseen sopimukseen.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

II LUKU

PITKÄÄN OLESKELLEEN ~~KOLMANNEN MAAN KANSALAISEN~~ ☒ HENKILÖN ☒ ASEMA JÄSENVALTIOSSA

4 artikla

Oleskelun kesto

1. ⇒ Sen estämättä, mitä tämän artiklan 3 kohdassa säädetään, ⇐ Jäsenvaltiot myöntävät ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat oleskelleet kyseisen jäsenvaltion alueella laillisesti ja yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan välittömästi ennen asiaa koskevan hakemuksen jättämistä.

↓ uusi

2. Jäsenvaltioiden on perustettava asianmukaiset valvontamekanismit sen varmistamiseksi, että laillisen ja yhtäjaksoisen oleskelun vaatimusta valvotaan asianmukaisesti ottaen erityisesti huomioon sellaisten kolmansien maiden kansalaisten

jättämät hakemukset, joilla on ja/tai on ollut jossakin jäsenvaltiossa tehdyn sijoituksen perusteella myönnetty oleskelulupa.

3. Jäsenvaltioiden on sallittava kolmansien maiden kansalaisille eri jäsenvaltioissa kertyneiden oleskelujaksojen yhdistäminen oleskelun kestoa koskevan vaatimuksen täyttämiseksi edellyttäen, että he ovat asuneet välittömästi ennen EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevan hakemuksen jättämistä laillisesti ja yhtäjaksoisesti kaksi vuotta sen jäsenvaltion alueella, jossa hakemus jätetään. Jäsenvaltiot eivät saa ottaa eri jäsenvaltioissa kertyneiden oleskelujaksojen yhdistämistä varten huomioon oleskelujaksoja sellaisen oleskeluluvan haltijana, joka on myönnetty toisessa jäsenvaltiossa tehdyn sijoituksen perusteella.

↓ 2011/51/EU, 1 art. 3 kohdan a alakohta (mukautettu)

~~1-4.~~ Jäsenvaltioiden on oltava myöntämättä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemaa kansainvälisen suojelun perusteella, jos kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema on peruutettu tai lakkautettu tai jätetty uusimatta direktiivin ~~2004/83/EY~~ 2011/95/EU 14 artiklan 3 kohdan tai 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

↓ uusi

5. Unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla myönnetyn pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan haltijana vietetty oleskeluaika, mukaan lukien 3 artiklan 2 kohdan a, b, c ja e alakohdassa tarkoitetut tapaukset, otetaan huomioon laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa, jos asianomainen kolmannen maan kansalainen on saanut oleskeluoikeuden, jonka perusteella hänelle voidaan myöntää EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema.

↓ 2003/109/EY

~~2. Laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa huomioon ei oteta ajanjaksoja, joina kolmannen maan kansalainen on oleskellut jäsenvaltion alueella 3 artiklan 2 kohdan e ja f alakohdassa mainituista syistä.~~

~~Laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa kolmannen maan kansalainen on saanut pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaan oikeuttavan oleskeluoikeuden, huomioon voidaan ottaa vain puolet niistä ajanjaksoista, joina kyseinen kansalainen on oleskellut jäsenvaltion alueella opiskelua tai ammatillista koulutusta varten.~~

↓ 2011/51/EU, 1 art. 3 kohdan b alakohta

Laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa niiden henkilöiden osalta, joille on myönnetty kansainvälistä suojelua, huomioon otetaan vähintään puolet hakemuksen, jonka perusteella kansainvälistä suojelua myönnettiin, jättöpäivän ja direktiivin ~~2004/83/EY~~ 2011/95/EU 24 artiklassa tarkoitetun oleskeluluvan myöntämispäivän välisestä ajanjaksosta, tai jos tämä ajanjakso ylittää 18 kuukautta, ajanjakso kokonaisuudessaan.

36. Poissaolajaksot kyseisen jäsenvaltion alueelta eivät keskeytä 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa, ja ne otetaan huomioon kyseistä oleskelua laskettaessa, kun poissaolajaksot kestävät alle kuusi kuukautta yhtäjaksoisesti ja niiden kokonaiskesto on korkeintaan kymmenen kuukautta 1 kohdassa tarkoitettuna ajanjaksona.

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä erityisiin tai poikkeuksellisiin, luonteeltaan tilapäisiin syihin perustuvissa tapauksissa ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua pidempi poissaolajakso ei keskeytä 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa. Kyseisissä tapauksissa jäsenvaltiot eivät ota huomioon kyseistä poissaolajaksoa laskettaessa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa.

Toisesta alakohdasta poiketen jäsenvaltiot voivat ottaa 1 kohdassa tarkoitettua ajanjaksoa laskettaessa huomioon poissaolajaksot, jotka liittyvät työtehtävien vuoksi tapahtuvaan siirtoon rajat ylittävää palvelujen tarjoamista koskeva säännös mukaan luettuna.

5 artikla

⊗ EU:n alueella ⊗ ~~Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ⊗ henkilön ⊗ aseman saamisen edellytykset

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava kolmannen maan kansalaista osoittamaan, että hänellä on sekä itselleen että huollettavinaan oleville perheenjäsenille:

a) vakaat ja säännölliset varat, ⇒ jotka myös kolmas osapuoli voi antaa käyttöön ja ⇐ jotka riittävät hänen itsensä ja hänen perheenjäsentensä elättämiseen turvautumatta kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään. Jäsenvaltiot arvioivat kyseiset varat ottamalla huomioon niiden laadun ja säännöllisyyden, ja ne voivat ottaa huomioon palkkojen ja eläkkeiden vähimmäistason pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ⊗ henkilön ⊗ asemaa koskevan hakemuksen esittämistä edeltävältä ajalta;

b) sairausvakuutus, joka kattaa kaikki riskit, jotka kyseisessä jäsenvaltiossa yleensä on katettu tämän omien kansalaisten osalta.

2. Sovellettaessa 1 kohdan a alakohdtaa jäsenvaltioiden on arvioitava varojen vakaus ja säännöllisyys ottamalla huomioon niiden laatu ja säännöllisyys, ja ne voivat ottaa huomioon palkkojen ja eläkkeiden vähimmäistason pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevan hakemuksen esittämistä edeltävältä ajalta. Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa viitemääränä tietyn summan, mutta ne eivät saa asettaa vähimmäistulotasoa, jonka alittuessa kaikki EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaa koskevat hakemukset hylättäisiin riippumatta siitä, onko kunkin hakijan tilanne tosiasiallisesti tutkittu.

↓ 2003/109/EY

32. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että kolmansien maiden kansalaiset täyttävät kansallisen lainsäädännön mukaiset kotouttamisedellytykset.

↓ uusi

4. Jos jäsenvaltiot myöntävät kansallisia oleskelulupia 14 artiklan mukaisesti, ne eivät saa edellyttää, että pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan hakijat täyttävät varoja ja kotoutumista koskevat edellytykset, jotka ovat tiukemmat kuin tällaisten kansallisten oleskelulupien hakijoille asetetut edellytykset.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

6 artikla

Yleinen järjestys ja yleinen turvallisuus

1. Jäsenvaltiot voivat kieltäytyä myöntämästä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemaa yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.

Asiaa koskevaa päätöstä tehdessään asianomainen jäsenvaltio ottaa huomioon yleistä järjestystä ja yleistä turvallisuutta uhkaavien rikosten vakavuuden tai laadun taikka asianomaisesta henkilöstä aiheutuvan vaaran ottaen samalla asianmukaisesti huomioon myös oleskelun keston ja mahdolliset siteet oleskelumaahan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua kielteistä päätöstä ei voida perustella taloudellisin syin.

7 artikla

☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman saaminen

1. Voidakseen saada ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman, kolmannen maan kansalaisen on esitettävä hakemus sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa hän asuu. Hakemukseen on liitettävä kansallisessa lainsäädännössä määritellyt asiakirjat, jotka osoittavat, että hakija täyttää 4 ja 5 artiklassa luetellut edellytykset, sekä tarvittaessa voimassa oleva matkustusasiakirja tai sen oikeaksi todistettu jäljennös.

~~Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjat voivat sisältää myös todisteen asianmukaisesta asunnosta.~~

2. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ilmoittavat hakijalle kirjallisesti tekemästään päätöksestä mahdollisimman pian ja kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluttua ☒ täydellisen ☒ hakemuksen jättämisestä. Päätös on annettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti.

~~Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräaikaa voidaan pidentää poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät hakemuksen käsittelyn hankaluuteen.~~

↓ uusi

Jos hakemuksen liitteenä toimitetut asiakirjat tai esitetyt tiedot ovat riittämättömät tai puutteelliset, toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hakijalle, mitä lisäasiakirjoja tai -tietoja vaaditaan, ja asetettava niiden esittämistä tai toimittamista varten kohtuullinen määräaika. Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun määräajan kulumisen keskeytyy, kunnes viranomaiset ovat saaneet vaaditut lisäasiakirjat tai -tiedot. Jos vaadittuja lisäasiakirjoja tai -tietoja ei ole toimitettu kyseisessä määräajassa, hakemus voidaan hylätä.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

~~Lisäksi~~ Aasianomaiselle henkilölle tiedotetaan tämän direktiivin perusteella hänelle kuuluvista oikeuksista ja velvoitteista.

Jos päätöstä ei ole tehty tässä säännöksessä tarkoitetussa määräajassa, siitä aiheutuvat seuraukset määräytyvät asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3. Jos 4 ja 5 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät eikä henkilö muodosta 6 artiklassa tarkoitettua uhkaa, jäsenvaltion on myönnettävä kyseiselle kolmannen maan kansalaiselle ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asema.

↓ uusi

4. Jos pitkäaikaista EU-oleskelulupaa koskeva hakemus koskee kolmannen maan kansalaista, jolla on saman jäsenvaltion 14 artiklan mukaisesti myöntämä kansallinen oleskelulupa, kyseinen jäsenvaltio ei saa vaatia hakijaa esittämään todisteita 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisestä, jos näiden edellytysten täytyminen on jo tarkistettu kansallista oleskelulupaa koskevan hakemuksen yhteydessä.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

8 artikla

~~Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY~~ ☒ Pitkäaikainen EU ☒-oleskelulupa

1. ☒ EU:n alueella ☒ ~~P~~pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asema on pysyvä, jollei 9 artiklasta muuta johdu.

2. Jäsenvaltioiden on annettava ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellelle ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ ☒ henkilölle ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY~~ ☒ pitkäaikainen EU ☒-oleskelulupa. Tämä oleskelulupa on voimassa vähintään viisi vuotta, ja se uusitaan tarvittaessa hakemuksen perusteella ilman eri toimenpiteitä.

3. ~~Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY~~ ☒ Pitkäaikainen EU ☒-oleskelulupa ~~voi olla joko tarra tai erilliselle lomakkeelle laadittu asiakirja. Se myönnetään~~

~~kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta 13 päivänä kesäkuuta 2002 annetussa~~ neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1030/2002³⁹ säädettyjen sääntöjen ja vakiomallin mukaisesti. Kohtaan ”oleskeluluvan tyyppi” merkitään jäsenvaltioissa ”~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY~~ ☒ pitkäaikainen EU ☒-oleskelulupa”.

↓ 2011/51/EU, 1 art. 4 kohta
(mukautettu)

4. Kun jäsenvaltio myöntää ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ pitkäaikaisen ☒ EU-oleskeluluvan sellaiselle kolmannen maan kansalaiselle, jolle se on myöntänyt kansainvälistä suojelua, sen on merkittävä kyseisen henkilön ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ pitkäaikaisen ☒ EU-oleskeluluvan kohtaan ”Huomautuksia” seuraava huomautus: ”[Jäsenvaltion nimi] myöntänyt kansainvälistä suojelua [päivämäärä]”.

5. Jos toinen jäsenvaltio myöntää ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ pitkäaikaisen ☒ EU-oleskeluluvan sellaiselle kolmannen maan kansalaiselle, jolla on jo 4 kohdassa tarkoitetun huomautuksen sisältävä muun jäsenvaltion myöntämä ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ pitkäaikainen ☒ EU-oleskelulupa, ensiksi mainitun jäsenvaltion on merkittävä myöntämäänsä ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ pitkäaikaiseen ☒ EU-oleskelulupaan sama huomautus.

Ennen kuin toinen jäsenvaltio merkitsee 4 kohdassa tarkoitetun huomautuksen, sen on pyydettävä huomautuksessa mainitulta jäsenvaltiolta tietoja siitä, saako ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ edelleen kansainvälistä suojelua. Huomautuksessa mainitun jäsenvaltion on vastattava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut tietopyynnön. Jos kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema on peruutettu lainvoimaisella päätöksellä, ensin mainittu jäsenvaltio ei saa merkitä kyseistä huomautusta.

6. Jos vastuu kansainvälisen suojelun myöntämisestä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellelle ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ ☒ henkilölle ☒ on siirretty asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti toiselle jäsenvaltiolle 5 kohdassa tarkoitetun ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ pitkäaikaisen ☒ EU-oleskeluluvan myöntämisen jälkeen, kyseisen toisen jäsenvaltion on tehtävä vastaava muutos 4 kohdassa tarkoitettuun huomautukseen viimeistään kolmen kuukauden kuluttua vastuun siirtämisestä.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

9 artikla

☒ EU:n alueella ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman peruuttaminen tai menettäminen

³⁹ Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

1. ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleet ~~kolmansien maiden kansalaiset~~ ☒ henkilöt ☒ eivät ole oikeutettuja säilyttämään ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemaa seuraavissa tapauksissa:

- a) todetaan, että ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asema on hankittu vilpillisesti;
- b) ~~karkotustoimenpide toteutetaan~~ ☒ annetaan laillisen oleskelun lopettamista koskeva päätös ☒ 1342 artiklassa säädetyin edellytyksin;
- c) henkilö on poissa yhteisen ☒ unionin ☒ alueelta ~~kaksitoista~~ ☒ 24 ☒ kuukautta yhtäjaksoisesti.

2. Edellä olevasta 1 kohdan c alakohdasta poiketen jäsenvaltiot voivat sallia, että ☒ erityisiin tai poikkeuksellisiin syihin perustuvista ☒ yli ~~kaksitoista~~ ☒ 24 ☒ kuukautta yhtäjaksoisesti kestävästä ~~taikka erityisiin tai poikkeuksellisiin syihin perustuvista~~ poissaolojaksoista ei seuraa aseman peruuttaminen tai menettäminen.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleella ~~kolmannen maan kansalaisella~~ ☒ henkilöllä ☒ ei ole enää oikeutta säilyttää ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön asemaa, jos asianomainen henkilö aiheuttaa uhan yleiselle järjestykselle, ottaen huomioon asianomaisen henkilön tekojen vakavuuden, sanotun uhan kuitenkin muodostamatta syytä 1342 artiklassa tarkoitettulle ~~karkottamiselle~~ ☒ laillisen oleskelun lopettamiselle ☒.

↓ 2011/51/EU, 1 art. 5 kohta
(mukautettu)

~~43 a.~~ Jäsenvaltiot voivat ~~poistaa kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ peruuttaa ☒ ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman, jos se saatiin kansainvälisen suojelun perusteella ja kansainvälistä suojelua saavan henkilön asema on peruutettu tai lakkautettu tai jätetty uusimatta direktiivin 2004/83/EY 2011/95/EU 14 artiklan 3 kohdan tai 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

54. Sellainen pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒, joka on oleskellut toisessa jäsenvaltiossa III luvun mukaisesti, ei ole enää oikeutettu säilyttämään ensimmäisessä jäsenvaltiossa hankittua ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen henkilön asemaa, jos sama asema myönnetään toisessa jäsenvaltiossa 2623 artiklan mukaisesti.

Joka tapauksessa kuuden vuoden poissaolon jälkeen sen jäsenvaltion alueelta, joka on myöntänyt ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman, asianomainen henkilö ei ole enää oikeutettu säilyttämään ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemaa kyseisessä jäsenvaltiossa.

Toisesta alakohdasta poiketen asianomainen jäsenvaltio voi sallia, että ~~erityisistä syistä~~ ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ ☒ erityisistä syistä ☒ säilyttää asemansa kyseisessä jäsenvaltiossa yli kuusi vuotta kestävien poissaolojaksojen aikana.

↓ uusi

Asianomaiset jäsenvaltiot voivat vaihtaa tietoja tarkistaakseen aseman menettämisen tai peruuttamisen tässä kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

~~65.~~ Edellä olevissa 1 kohdan c alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltiot, jotka ovat myöntäneet aseman, säätävät yksinkertaistetusta menettelystä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman saamiseksi uudelleen.

~~Kyseistä menettelyä sovelletaan erityisesti niiden henkilöiden kohdalla, jotka ovat oleskelleet toisessa jäsenvaltiossa opiskelun vuoksi.~~

~~Edellytykset ja menettely pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman uudelleen saamiseksi määritellään kansallisessa lainsäädännössä.~~

↓ uusi

Jäsenvaltiot voivat näissä tapauksissa päättää olla vaatimatta 4 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

Jäsenvaltiot eivät saa edellyttää, että kolmansien maiden kansalaiset, jotka hakevat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman uudelleen saamista, täyttävät kotoutumisedellytykset.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

~~76.~~ ~~Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY~~ ☒ Pitkäaikaisen EU ☒ oleskeluluvan vanheneminen ei missään tapauksessa voi aiheuttaa ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman peruuttamista tai menettämistä.

~~87.~~ Silloin, kun ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman peruuttaminen tai menettäminen ei johda ~~poistamiseen~~ ☒ laillisen oleskelun lopettamiseen ☒, jäsenvaltio antaa asianomaiselle henkilölle luvan jäädä jäsenvaltioon, jos henkilö täyttää kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaiset edellytykset ja jos hän ei muodosta uhkaa yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle.

10 artikla

Menettelyyn liittyvät takeet

1. Päätökset ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemaa koskevan hakemuksen hylkäämisestä tai aseman peruuttamisesta on perusteltava. Päätös on annettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti. Tiedoksiantamisen yhteydessä on kerrottava muutoksenhausta ja sitä koskevasta määräajasta.

2. Jos ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman saamista koskeva hakemus hylätään tai jos asema peruutetaan tai se menetetään tai jos siihen liittyvää oleskelulupaa ei uusita, asianomaisella on oikeus hakea päätökseen muutosta oikeusteitse kyseisessä jäsenvaltiossa.

⇩ uusi

3. Jos jäsenvaltiot myöntävät kansallisia oleskelulupia 14 artiklan mukaisesti, niiden on myönnettävä pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan haltijoille ja hakijoille samat menettelyyn liittyvät takeet kuin niiden kansallisissa järjestelmissä, jos tällaisten kansallisten järjestelmien mukaiset menettelyyn liittyvät takeet ovat suotuisammat kuin tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 7 artiklan 2 kohdassa säädetty takeet.

11 artikla

Maksut

Jäsenvaltiot voivat vaatia, että tämän direktiivin mukaisesta hakemusten käsittelystä suoritetaan maksuja. Jäsenvaltion hakemusten käsittelemisestä asettamat maksut eivät saa olla suhteettomia eivätkä kohtuuttomia.

Jos jäsenvaltiot myöntävät kansallisia oleskelulupia 14 artiklan mukaisesti, ne eivät saa vaatia EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman hakijoita maksamaan korkeampia maksuja kuin on asetettu kansallisten oleskelulupien hakijoille.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

⇒ uusi

~~12~~ artikla

Tasavertainen kohtelu

1. ☒ EU:n alueella ☒ ~~pitkään oleskellutta kolmannen maan kansalaista~~ ☒ henkilöä ☒ on kohdeltava tasavertaisesti jäsenvaltion omien kansalaisten kanssa seuraavilla aloilla:

- a) ~~palkkatyö tai itsenäinen ammatin harjoittaminen~~ ☒ oikeus palkkatyön tekemiseen tai itsenäisen ammatin harjoittamiseen ☒, jos nämä toimet eivät edes satunnaisesti liity julkisen vallan käyttämiseen, sekä palvelus- ja työsuhteen ehdot, irtisanomis- ja palkkausehdot mukaan luettuina;
- b) yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, opintoavustukset ja apurahat mukaan luettuina kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
- c) ammatillisten tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen tunnustaminen asiaa koskevien kansallisten menettelyjen mukaisesti;

d) ⇒ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004⁴⁰ 3 artiklassa tarkoitetut ⇨ sosiaaliturva⇨ n alat ⇨ ja sosiaaliapu ja sosiaalinen suojele sellaisena kuin se on määritelty kansallisessa lainsäädännössä;

e) veroetuudet;

f) yleisesti tarjolla olevien tavaroiden ja palvelujen saatavuus, mukaan luettuna ⇨ yksityisasunnon saaminen, ja ⇨ ⇨ pääsy menettelyihin julkisen vuokra-asunnon saamiseksi ⇨ ~~asunnon saamiseen liittyvät menettelyt~~;

g) yhdistymisvapaus ja oikeus liittyä työntekijöiden tai työnantajien ammattijärjestöön tai jonkin ammattialan järjestöön, mukaan luettuina tällaisen järjestön myöntämät etuudet, sanotun rajoittamatta yleistä järjestystä ja yleistä turvallisuutta koskevien kansallisten säännösten soveltamista;

h) oikeus liikkua asianomaisen jäsenvaltion koko alueella noudattaen kansallisessa lainsäädännössä turvallisuusyistä asetettuja rajoja.

2. Edellä olevan 1 kohdan b, d, e, f ja g alakohdan säännöksiä sovellettaessa asianomainen jäsenvaltio voi rajoittaa tasavertaisen kohtelun koskemaan tapauksia, joissa paikkakunta, jossa ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ ~~tai perheenjäsenet, joille henkilö vaatii etuuksia, ovat on~~ kirjoilla tai joka on ~~mainittujen henkilöiden~~ tavanmukainen asuinpaikka, on asianomaisen jäsenvaltion alueella.

3. Jäsenvaltiot voivat asettaa rajoituksia niiden omiin kansalaisiin verrattuna kohtelulle seuraavissa tapauksissa:

a) Jäsenvaltiot voivat asettaa rajoituksia palkkatyön tai itsenäisen ammatin harjoittamisen osalta tapauksissa, joissa voimassa olevan kansallisen tai ~~yhteisön~~ ☒ unionin ☒ lainsäädännön mukaan kyseinen toiminta on varattu oman maan, EU:n tai ETA:n kansalaisille;

b) Jäsenvaltiot voivat vaatia todistetta asianmukaisesta kielitaidosta yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen piiriin pääsemiseksi. Yliopistoon pääsyn edellytyksenä voi olla erityisten koulutusta koskevien vaatimusten täyttäminen.

~~4. Jäsenvaltiot voivat rajata sosiaalivun ja sosiaaliturvan osalta annettavan tasavertaisen kohtelun perusetuksiin.~~

↓ 2011/51/EU, 1 art. 6 kohta

~~44 a.~~ Kansainvälistä suojelua myöntäneen jäsenvaltion osalta 3 ja 4 kohdalla ei rajoiteta direktiivin ~~2004/83/EY~~ 2011/95/EU soveltamista.

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

↓ uusi

5. EU:n alueella pitkään oleskelleet henkilöt, jotka muuttavat kolmanteen maahan, tai heidän jälkeensä jääneet henkilöt, jotka asuvat kolmannessa maassa ja joilla on EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asemaan perustuvia oikeuksia, saavat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aiempaan työskentelyyn perustuvat vanhuuteen, työkyvyttömyyteen tai kuolemaan liittyvät lakisääteiset eläkkeet, jotka on ansaittu asetuksen (EY) N:o 883/2004 3 artiklassa tarkoitetun lainsäädännön mukaisesti, samoin ehdoin ja samansuuruisina kuin asianomaisen jäsenvaltion kansalaiset silloin, kun tällaiset kansalaiset muuttavat kolmanteen maahan.

↓ 2003/109/EY

56. Jäsenvaltiot voivat päättää myöntää oikeuden myös muihin etuuksiin 1 kohdassa tarkoitetuilla aloilla.

Jäsenvaltiot voivat myös päättää myöntää oikeuden tasavertaiseen kohteluun aloilla, jotka eivät kuulu 1 kohdan soveltamisalaan.

↓ uusi

7. Jos jäsenvaltiot myöntävät kansallisia oleskelulupia 14 artiklan mukaisesti, niiden on myönnettävä pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan haltijoille samat oikeudet tasavertaiseen kohteluun kuin kansallisten oleskelulupien haltijoille, jos tällaiset oikeudet tasavertaiseen kohteluun ovat suotuisammat kuin tässä artiklassa säädetty oikeudet.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

1342 artikla

Suoja ~~karkottamisesta~~ ☒ laillisen oleskelun lopettamisesta koskevia päätöksiä ☒ vastaan

1. Jäsenvaltiot voivat tehdä päätöksen ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ ~~karkottamisesta~~ ☒ laillisen oleskelun lopettamisesta ☒ vain, jos hän muodostaa yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle välittömän ja riittävän vakavan uhan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä ei voida perustella taloudellisin syin.

3. Ennen kuin jäsenvaltiot voivat tehdä päätöksen ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ ~~karkottamisesta~~ ☒ laillisen oleskelun lopettamisesta ☒, niiden on otettava huomioon seuraavat seikat:

- a) oleskelun kesto niiden alueella;
- b) asianomaisen ikä;
- c) seuraukset asianomaiselle ja hänen perheenjäsenilleen;

d) siteet oleskelumaahan tai siteiden puuttuminen ~~keti~~ lähtö ~~maahan~~.

↓ 2011/51/EU, 1 art. 7 kohdan a alakohta (mukautettu)

~~3-a4.~~ Kun jäsenvaltio päättää ~~karkottaa~~ ~~kolmannen maan kansalaisen~~ lopettaa sellaisen EU:n alueella pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ henkilön laillisen oleskelun, jonka ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ pitkäaikaisessa EU-oleskeluluvassa on 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus, sen on pyydettävä huomautuksessa mainittua jäsenvaltiota varmistamaan, saako asianomainen henkilö edelleen kansainvälistä suojelua kyseisessä jäsenvaltiossa. Huomautuksessa mainitun jäsenvaltion on vastattava pyyntöön viimeistään kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta.

~~3-b5.~~ Jos EU:n alueella pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ henkilö saa vielä kansainvälistä suojelua huomautuksessa mainitussa jäsenvaltiossa, ~~tämä henkilö on karkotettava~~ tätä henkilöä on vaadittava siirtymään direktiivin 2008/115/EY 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseiseen jäsenvaltioon, jonka on otettava välittömästi ja muodollisuuksitta takaisin hänet ja hänen perheenjäsenensä, tämän kuitenkaan rajoittamatta unionin tai kansallisen oikeuden soveltamista tai perheiden yhdistämistä koskevan periaatteen noudattamista.

~~3-e6.~~ Edellä olevasta ~~3-b5~~ kohdasta poiketen jäsenvaltiolla, joka teki ~~karkotuspäätöksen~~ päätöksen laillisen oleskelun lopettamisesta, on oikeus kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti ~~siirtää~~ palauttaa kyseinen EU:n alueella pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ henkilö muuhun maahan kuin siihen jäsenvaltioon, joka myönsi kansainvälistä suojelua, jos tämä henkilö täyttää direktiivin ~~2004/83/EY~~ 2011/95/EU 21 artiklan 2 kohdassa määritellyt ehdot.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

~~47.~~ Kun ~~karkottamispäätös~~ päätös EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön laillisen oleskelun lopettamisesta on tehty, EU:n alueella pitkään ~~asianomaisessa jäsenvaltiossa oleskelleella kolmannen maan kansalaisella~~ oleskelleella henkilöllä on oikeus hakea siihen muutosta ~~asianomaisessa jäsenvaltiossa~~.

~~58.~~ Jos EU:n alueella pitkään oleskelleella ~~kolmannen maan kansalaisella~~ henkilöllä ei ole riittävästi varoja, hänelle on myönnettävä oikeusapua samoin edellytyksin kuin oleskeluvaltion kansalaisille.

↓ 2011/51/EU, 1 art. 7 kohdan b alakohta

~~69.~~ Tämä artikla ei rajoita direktiivin ~~2004/83/EY~~ 2011/95/EU 21 artiklan 1 kohdan soveltamista.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

1413 artikla

~~Suotuisimmat kansalliset säännökset~~ ☒ Pysyvät tai rajoittamattoman ajan voimassa olevat kansalliset oleskeluluvat ☒

⇒ Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen ⇐ ~~Jäsenvaltiot voivat~~ myöntää
⇒ muita ⇐ pysyviä tai rajoittamattoman ajan voimassa olevia oleskelulupia ⇒ kuin tämän
direktiivin mukaisesti myönnettyt pitkäaikaiset EU-oleskeluluvat ⇐ ~~suotuisammin~~
~~edellytyksin kuin tässä direktiivissä säädetään~~. Tällaiset oleskeluluvat eivät anna haltijalleen
tämän direktiivin III luvun mukaista oikeutta oleskella toisissa jäsenvaltioissa.

↓ uusi

15 artikla

Perheenjäsenet

1. EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön lapset, jotka ovat syntyneet tai jotka on adoptoitu pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan asianomaiselle henkilölle myöntäneen jäsenvaltion alueella, saavat EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön aseman automaattisesti ilman, että heihin sovelletaan 4 ja 5 artiklassa säädettyjä edellytyksiä. EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön on jätettävä asuinjäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille hakemus pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan saamiseksi lapselleen.

2. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2003/86/EY 4 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa ja 7 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, kyseisissä kohdissa tarkoitettuja kotouttamisedellytyksiä ja -toimenpiteitä voidaan soveltaa, mutta vasta sen jälkeen, kun asianomaisille henkilöille on myönnetty oikeus perheenyhdistämiseen.

3. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2003/86/EY 5 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jos perheenyhdistämisen edellytykset täyttyvät, päätös on tehtävä ja annettava tiedoksi mahdollisimman pian mutta viimeistään 90 päivän kuluttua perheenyhdistämistä koskevan hakemuksen jättämispäivästä. Tämän direktiivin 7 artiklan 2 kohtaa ja 10 artiklaa sovelletaan vastaavasti.

4. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2003/86/EY 14 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot eivät saa tarkastella työmarkkinoidensa tilannetta.

5. Jos jäsenvaltiot myöntävät kansallisia oleskelulupia 14 artiklan mukaisesti, niiden on myönnettävä EU:n alueella pitkään oleskelleiden henkilöiden perheenjäsenille samat oikeudet kuin tällaisten kansallisten oleskelulupien haltijoiden perheenjäsenille, jos nämä oikeudet ovat suotuisampia kuin tämän artiklan 1–4 kohdassa säädetty oikeudet.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

III LUKU

OLESKELU ~~TOISISSA~~ ☒ MUISSA ☒ JÄSENVALTIOISSA

1644 artikla

Periaate

1. ☒ EU:n alueella ☒ ~~pitkään~~ oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ saa oikeuden oleskella $\Rightarrow$ toisen jäsenvaltion alueella $\Leftarrow$ ~~yli kolmen kuukauden ajan muiden kuin sen jäsenvaltion alueella, joka on myöntänyt hänelle pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman,~~ edellyttäen, että tässä luvussa asetetut edellytykset täyttyvät.

2. ☒ EU:n alueella ☒ ~~pitkään~~ oleskellut henkilö saa oleskella toisessa jäsenvaltiossa seuraavista syistä:

- a) hän harjoittaa siellä taloudellista toimintaa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana; tai
- b) hän suorittaa opintoja tai osallistuu ammattikoulutukseen;
- c) muut syyt.

~~3. Kun kyse on 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetusta taloudellisesta toiminnasta palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, jäsenvaltiot voivat tarkistaa työmarkkinatilanteensa ja soveltaa edellisessä tapauksessa avoimen työpaikan täyttämistä ja jälkimmäisessä tapauksessa mainitunlaisen toiminnan harjoittamista koskeviin vaatimuksiin liittyviä kansallisia menettelyjä.~~

~~Työmarkkinapolitiikan perusteella jäsenvaltiot voivat antaa etusijan unionin kansalaisille, kolmansien maiden kansalaisille yhteisön lainsäädännön niin määrätessä sekä niille kolmansien maiden kansalaisille, jotka oleskelevat jäsenvaltiossa laillisesti ja saavat työttömyyskorvausta asianomaisessa jäsenvaltiossa.~~

~~4. Edellä olevan 1 kohdan säännöksistä poiketen jäsenvaltiot voivat rajoittaa niiden henkilöiden kokonaismäärää, joilla on oikeus saada oleskelulupa edellyttäen, että mainitunlaiset kolmansien maiden kansalaisten luvansaantia koskevat rajoitukset on asetettu jo tämän direktiivin antamisen aikaan olemassa olevassa lainsäädännössä.~~

53. Tässä luvussa ei käsitellä pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ oleskelua jäsenvaltioiden alueella:

- a) palvelujen tarjoajan toiseen maahan lähettämänä palkattuna työntekijänä rajat ylittävän palvelujen tarjoamisen yhteydessä;
- b) rajat ylittävien palvelujen tarjoajana.

Jäsenvaltiot voivat päättää kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellytyksistä, joiden nojalla pitkään oleskelleet ~~kolmannen maan kansalaiset~~ ☒ henkilöt ☒, jotka haluavat muuttaa toiseen jäsenvaltioon taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi kausityöntekijöinä, saavat

oleskella kyseisessä jäsenvaltiossa. Rajatyöntekijöitä voivat koskea myös kansallisen lainsäädännön erityissäännökset.

64. Tämä luku ei vaikuta asiaankuuluvan yhteisön unionin sosiaaliturvalainsäädännön soveltamiseen kolmansien maiden kansalaisten osalta.

1745 artikla

Toisessa jäsenvaltiossa oleskelun edellytykset

1. EU:n alueella pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen henkilö on haettava oleskelulupaa toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta mahdollisimman pian ja viimeistään kolme kuukautta sen jälkeen, kun hän on saapunut toisen jäsenvaltion alueelle.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä sen, että EU:n alueella pitkään oleskellut kolmannen maan kansalainen henkilö hakee oleskelulupaa toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta oleskellessaan vielä ensimmäisessä jäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltiot voivat vaatia asianomaisia henkilöitä esittämään todisteet siitä, että heillä on:

a) vakaat ja säännölliset varat, jotka myös kolmas osapuoli voi antaa käyttöön ja jotka riittävät heidän itsensä ja heidän perheenjäsentensä elättämiseen turvautumatta kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvaan. Jäsenvaltiot arvioivat kunkin 14 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen luokan osalta kyseiset varat ottamalla huomioon niiden laadun ja säännöllisyyden ja voivat ottaa huomioon palkkojen ja eläkkeiden vähimmäistason;

b) sairausvakuutus, joka kattaa toisessa jäsenvaltiossa kaikki riskit, jotka yleensä on katettu kyseisen jäsenvaltion omien kansalaisten osalta.

3. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että kolmansien maiden kansalaiset noudattavat kansallisen lainsäädännön mukaisia kotouttamistoimenpiteitä.

Tätä ehtoa ei sovelleta, kun asianomaisten kolmansien maiden kansalaisten on vaadittu vastaavan täyttävän kotouttamisedellytykset voidakseen saada pitkään oleskelleen henkilön aseman 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Asianomaisia henkilöitä voidaan vaatia osallistumaan kielikursseille, sanotun rajoittamatta toisen alakohdan soveltamista.

4. Hakemukseen on liitettävä kansallisessa lainsäädännössä määriteltävät asiakirjat, jotka osoittavat, että asianomaiset henkilöt täyttävät asianmukaiset edellytykset, sekä pitkään oleskelleen henkilön oleskelulupa ja voimassa oleva matkustusasiakirja tai niiden oikeaksi todistetut jäljennökset.

~~Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjat voivat sisältää myös todisteen asianmukaisesta asunnosta.~~

Erityisesti:

- a) asianomaisten henkilön harjoittaessa taloudellista toimintaa toinen jäsenvaltio voi vaatia tämän esittämään todisteet siitä, että
 - i) henkilön ollessa palkattuna työntekijänä hänellä on työsopimus, työnantajan vakuutus palvelukseenottamisesta tai työsopimusehdotus, kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltiot määrittelevät sen, mikä kyseisistä todistemuodoista vaaditaan;
 - ii) henkilön toimiessa itsenäisenä ammatinharjoittajana hänellä on kansallisen lainsäädännön mukaiset asianmukaiset varat harjoittaakseen taloudellista toimintaa kyseisellä tavalla, esittämällä tarvittavat asiakirjat ja luvat;
- b) henkilön opiskellessa tai osallistuessa ammatilliseen koulutukseen toinen jäsenvaltio voi vaatia asianomaista henkilöä esittämään todisteet siitä, että hän on kirjoittautunut valtuutettuun oppilaitokseen opiskelua tai ammatillista koulutusta varten.

↓ uusi

Kun kyseessä on taloudellisen toiminnan harjoittaminen direktiivin 2005/36/EY 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määritellyssä säännellyssä ammatissa, EU:n alueella pitkään oleskelleita henkilöitä on näiden hakiessa oleskelulupaa toisessa jäsenvaltiossa kohdeltava ammattipätevyyden tunnustamisen osalta tasavertaisesti unionin kansalaisten kanssa sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

5. EU:n alueella pitkään oleskelleella henkilöllä on oltava oikeus aloittaa työskentely tai opiskelu toisessa jäsenvaltiossa viimeistään 30 päivän kuluessa täydellisen hakemuksen jättämispäivästä.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

1846 artikla

Perheenjäsen~~ten~~ ☒ oleskelu toisessa jäsenvaltiossa ☒

1. Kun ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ käyttää oleskeluoikeuttaan toisessa jäsenvaltiossa ja kun perhe on muodostettu jo ensimmäisessä jäsenvaltiossa, ☒ direktiivin 2003/86/EY 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut ☒ henkilön perheenjäsenet, jotka täyttävät neuvoston direktiivin 2003/86/EY 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset, saavat siirtyä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ mukana toiseen jäsenvaltioon tai seurata häntä sinne myöhemmin.

2. Kun ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ käyttää oleskeluoikeuttaan toisessa jäsenvaltiossa ja kun perhe on muodostettu jo ensimmäisessä jäsenvaltiossa, henkilön muut perheenjäsenet, jotka eivät ole neuvoston direktiivin 2003/86/EY 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä, voivat saada luvan siirtyä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ mukana toiseen jäsenvaltioon tai seurata häntä sinne myöhemmin.

3. Oleskelulupahakemuksen tekemiseen sovelletaan 17 artiklan 1 kohdan säännöksiä.

4. Toinen jäsenvaltio voi vaatia ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ asianomaista ☒ perheenjäsentä esittämään oleskelulupahakemuksensa yhteydessä

a) hänelle myönnetyn ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ~~EY~~ ☒ pitkäaikaisen ☒ EU-oleskeluluvan ☒ tai oleskeluluvan ☒ ja voimassa olevan matkustusasiakirjan tai näiden oikeaksi todistetut jäljennökset;

b) todisteet siitä, että hän on oleskellut ensimmäisessä jäsenvaltiossa ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ perheenjäsenenä;

c) todisteet siitä, että hänellä on vakaat ja säännölliset varat, jotka ☒ myös kolmas osapuoli voi antaa käyttöön ja jotka ☒ riittävät henkilön elättämiseen turvautumatta kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, tai todisteet siitä, että ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleella ~~kolmannen maan kansalaisella~~ ☒ henkilöllä ☒ on tällaiset varat ja vakuutus heidän puolestaan, sekä kaikki riskit toisessa jäsenvaltiossa kattava sairausvakuutus. Jäsenvaltioiden on arvioitava kyseisten varojen luonne ja säännöllisyys, ja ne voivat ottaa huomioon palkkojen ja eläkkeiden vähimmäistason.

5. Jos perhettä ei ole muodostettu ensimmäisessä jäsenvaltiossa, sovelletaan direktiivin 2003/86/EY säännöksiä.

1947 artikla

Yleinen järjestys ja yleinen turvallisuus

1. Jäsenvaltiot voivat hylätä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ tai hänen perheenjäsentensä oleskelulupahakemukset, jos kyseiset henkilöt muodostavat uhan yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle.

Asiaa koskevaa päätöstä tehdessään jäsenvaltio ottaa huomioon pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ tai tämän perheenjäsenten tekemien, yleistä järjestystä tai yleistä turvallisuutta uhkaavien rikosten vakavuuden tai laadun taikka asianomaisista henkilöistä aiheutuvan vaaran.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä ei voida perustella taloudellisin syin.

2048 artikla

Kansanterveys

~~1.~~ Jäsenvaltiot voivat hylätä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ tai hänen perheenjäsentensä oleskelulupahakemukset, jos kyseiset henkilöt muodostavat ☒ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399⁴¹ 2 artiklan 21 alakohdassa määritellyn ☒ uhan kansanterveydelle.

~~2.~~ Maahanpääsy toisen jäsenvaltion alueelle tai oleskeluoikeus toisen jäsenvaltion alueella voidaan evätä taudin perusteella ainoastaan silloin, kun kyseessä on jokin Maailman terveysjärjestön asiaankuuluvissa sovellettavissa välineissä määritelty tauti tai muu infektio tauti tai tarttuva loistauti, jos niistä säädetään vastaanottavan maan kansalaisten suojelemiseksi annetuissa säädöksissä. Jäsenvaltiot eivät saa antaa uusia säännöksiä tai ryhtyä noudattamaan uusia käytäntöjä, jotka ovat rajoittavampia kuin tässä tarkoitettu.

~~3.~~ Ensimmäisen toisessa jäsenvaltiossa oleskelua varten tarkoitetun oleskeluluvan myöntämisen jälkeen ilmenevät taudit eivät voi olla riittävä peruste oleskeluluvan uusimisen epäämiselle tai maasta karkottamiselle.

~~4.~~ Jäsenvaltio voi vaatia henkilöille, joita tämä direktiivi koskee, lääkärintarkastuksen suorittamista varmistukseksi, ettei heillä ole 2 kohdassa tarkoitettuja tauteja. Tällaisia lääkärintarkastuksia, jotka voivat olla maksuttomia, ei saa suorittaa järjestelmällisesti.

2149 artikla

Hakemuksen tutkiminen ja oleskeluluvan myöntäminen

1. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on ☒ tehtävä päätös hakemuksesta ja ilmoitettava siitä kirjallisesti hakijalle mahdollisimman pian mutta viimeistään 90 päivän ☒ ~~tutkittava hakemus neljän kuukauden~~ kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Jos hakemuksen liitteenä ei ole esitetty sen perusteiksi kaikkia ~~1517~~ ja ~~1618~~ artiklassa tarkoitettuja asiakirjoja tai poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät hakemuksen käsittelyssä ilmenneisiin vaikeuksiin, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräaikaa voidaan pidentää korkeintaan ~~kolme kuukautta~~ ☒ 30 päivällä ☒. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on ilmoitettava asiasta hakijalle.

2. Jos ~~1416~~, ~~1517~~ ja ~~1618~~ artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja jollei ~~1719~~ ja ~~1820~~ artiklassa säädetyistä yleistä järjestystä, yleistä turvallisuutta sekä kansanterveyttä koskevista säännöksistä muuta johdu, toisen jäsenvaltion on myönnettävä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellelle ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ ☒ henkilölle ☒ oleskelulupa, joka voidaan uusita. Kyseinen oleskelulupa uusitaan tarvittaessa hakemuksesta. Toisen jäsenvaltion on ilmoitettava päätöksestään ensimmäiselle jäsenvaltiolle.

3. Toisen jäsenvaltion on myönnettävä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellelle ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ perheenjäsenille oleskelulupa, joka voidaan uusita ja joka on voimassa yhtä kauan kuin ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellelle ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ ☒ henkilölle ☒ myönnetty oleskelulupa.

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

↓ uusi

4. Direktiivin 2003/86/EY 15 artiklan 1 kohdasta poiketen eri jäsenvaltioissa kertyneet oleskelujaksot lasketaan yhteen, kun lasketaan erillisen oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä olevan oleskelun keston täyttymistä. Jäsenvaltiot voivat edellyttää kahden vuoden yhtäjaksoista laillista oleskelua sen jäsenvaltion alueella, jossa hakemus erillisen oleskeluluvan saamiseksi jätetään, välittömästi ennen erillistä oleskelulupaa koskevan hakemuksen jättämistä.

↓ 2011/51/EU, 1 art. 8 kohta
(mukautettu)

~~2219-a~~ artikla

Muutokset ☒ pitkäaikaiseen ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskelulupaan

1. Jos ☒ pitkäaikaisessa ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskeluluvassa on 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus ja jos vastuu kansainvälisen suojelun myöntämisestä ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleelle ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ ☒ henkilölle ☒ siirretään asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti toiselle jäsenvaltiolle ennen kuin tämä toinen jäsenvaltio myöntää 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun ☒ pitkäaikaisen ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskeluluvan, tämän toisen jäsenvaltion on pyydettävä ☒ pitkäaikaisen ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskeluluvan myöntänyttä jäsenvaltiota tekemään vastaava muutos huomautukseen.

2. Jos ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleelle ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ ☒ henkilölle ☒ myönnetään toisessa jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua ennen kuin tämä toinen jäsenvaltio on myöntänyt 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun ☒ pitkäaikaisen ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskeluluvan, tämän toisen jäsenvaltion on pyydettävä ☒ pitkäaikaisen ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskeluluvan myöntänyttä jäsenvaltiota merkitsemään 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun pyynnön jälkeen ☒ pitkäaikaisen ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskeluluvan myöntänyt jäsenvaltio antaa muutetun ☒ pitkäaikaisen ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ EU-oleskeluluvan viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut toisen jäsenvaltion pyynnön.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

~~2320~~ artikla

Menettelyyn liittyvät takeet

1. Päätökset oleskelulupahakemuksen hylkäämisestä on perusteltava asianmukaisesti. Päätös on annettava asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle tiedoksi kansallisessa lainsäädännössä määrättyjen tiedoksiantomenettelyjen mukaisesti. Tiedoksiantamisen yhteydessä hakijalle on kerrottava mahdollisuuksista muutoksenhakuun ja sitä koskevasta määräajasta.

Jos päätöstä ei ole tehty ~~1921~~ artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa määräajassa, siitä aiheutuvat seuraukset määräytyvät asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Jos oleskelulupahakemus hylätään tai jos oleskelulupaa ei uusita tai jos se peruutetaan, asianomaisella on oikeus hakea päätökseen muutosta oikeusteitse kyseisessä jäsenvaltiossa.

~~2421~~ artikla

Toisessa jäsenvaltiossa myönnetty kohtelu

1. Kun ~~EU:n alueella~~ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ saa ~~henkilö ja hänen perheenjäsenensä saavat~~ ~~1921~~ artiklassa säädetyn oleskeluluvan toisessa jäsenvaltiossa, ~~häntä heitä~~ kohdellaan kyseisessä jäsenvaltiossa yhdenvertaisesti ~~1112~~ artiklassa tarkoitetuilla aloilla ja ~~1112~~ artiklassa tarkoitetuin ehdoin.

2. ~~EU:n alueella~~ ~~pitkään oleskelleella~~ ~~henkilöllä ja hänen perheenjäsenillään~~ on pääsy työmarkkinoille 1 kohdan säännösten mukaisesti.

~~Jäsenvaltiot voivat säätää siitä, että 14 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä on rajoitettu oikeus harjoittaa ammatillista toimintaa, joka on erilaista kuin se toiminta, jonka perusteella heille on myönnetty oleskelulupa kansallisessa lainsäädännössä asetetuin edellytyksin enintään kahdeksitoista kuukaudeksi.~~

↓ uusi

Jäsenvaltiot voivat säätää, että EU:n alueella pitkään oleskelleet henkilöt ja heidän perheenjäsenensä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisille kaikista työnantajan tai taloudellisen toiminnan muutoksista. Tällainen vaatimus ei vaikuta asianomaisten henkilöiden oikeuteen aloittaa ja harjoittaa uutta toimintaa.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

⇒ uusi

Jäsenvaltiot voivat päättää kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellytyksistä, joilla ~~1416~~ artiklan 2 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitettu henkilö ~~ja hänen perheenjäsenensä~~ voivat olla palkattuina työntekijöinä tai itsenäisinä ammatinharjoittajina.

~~3. Kun pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen perheenjäsenet saavat 19 artiklassa säädetyn oleskeluluvan toisessa jäsenvaltiossa, he saavat kyseisessä direktiivin 2003/86/EY 14 artiklassa luetellut oikeudet.~~

Oleskeluluvan peruuttaminen ja takaisinottovelvollisuus

1. Niin kauan kuin kolmannen maan kansalainen ei ole saanut ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ asemaa, toinen jäsenvaltio voi ☒ päättää kieltäytyä uusimasta oleskelulupaa tai päättää peruuttaa oleskeluluvan ☒ tehdä päätöksen oleskeluluvan uusimisesta, kieltäytymisestä tai oleskeluluvan peruuttamisesta ja henkilön ja hänen perheenjäsentensä velvoittamisesta kansallisen lainsäädännön mukaisten menettelyjen, mukaan lukien maastapoistamismenettelyt, mukaisesti poistumaan kyseisen jäsenvaltion alueelta seuraavissa tapauksissa:

a) edellä ~~1719~~ artiklassa tarkoitetuista yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä;

b) kun ~~1416, 1517~~ ja ~~1618~~ artiklassa säädetty edellytykset lakkaavat täytymästä;

~~e) kun kyseinen kolmannen maan kansalainen ei oleskele laillisesti kyseisessä jäsenvaltiossa.~~

2. Jos toinen jäsenvaltio panee täytäntöön jonkin 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, ⇒ sen on vaadittava asianomaista henkilöä ja hänen perheenjäseniään siirtymään ensimmäisen jäsenvaltion alueelle direktiivin 2008/115/EY 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti. ⇐
~~e~~Ensimmäisen jäsenvaltion on välittömästi ja ilman erityisiä muodollisuuksia otettava takaisin ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ ja tämän perheenjäsenet. Toisen jäsenvaltion on ilmoitettava päätöksestään ensimmäiselle jäsenvaltiolle ⇒ direktiivin 2008/115/EY 6 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn soveltamisesta ⇐.

~~3. Niin kauan kuin kolmannen maan kansalainen ei ole saanut pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa ja vaikuttamatta 2 kohdassa tarkoitettuun takaisinottovelvollisuuteen, toinen jäsenvaltio voi tehdä päätöksen kolmannen maan kansalaisen poistamisesta Euroopan unionin alueelta 12 artiklan mukaisesti ja siinä säädettyjä takeita noudattaen yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä vakavista syistä.~~

~~Tällaisessa tapauksessa toisen jäsenvaltion on kyseistä päätöstä tehdessään neuvoteltava ensimmäisen jäsenvaltion kanssa.~~

~~Jos toinen jäsenvaltio tekee päätöksen asianomaisen kolmannen maan kansalaisen maastapoistamisesta, sen on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet päätöksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön. Mainitunlaisissa tapauksissa toisen jäsenvaltion on toimitettava ensimmäiselle jäsenvaltiolle asiaankuuluvat tiedot maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanosta.~~

↓ 2011/51/EU, 1 art. 9 kohta
(mukautettu)
⇒ uusi

~~33-a.~~ Jollei kansainvälistä suojelua saavan henkilön asemaa ole tällä välin peruutettu tai jos jokin direktiivin ~~2004/83/EY~~2011/95/EU 21 artiklan 2 kohdassa kuvattu määritelmä ei koske häntä, ~~tämän artiklan 3 kohtaa ei sovelleta sellaiseen~~ ⇒ toinen jäsenvaltio ei saa palauttaa ⇐

kolmannen maan kansalais~~esta~~, jonka ensimmäisen jäsenvaltion myöntämässä ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ pitkäaikaisessa ☒ EU-oleskeluluvassa on tämän direktiivin 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu huomautus.

Tämä kohta ei rajoita direktiivin ~~2004/83/EY~~ 2011/95/EU 21 artiklan 1 kohdan soveltamista.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

~~4. Poistamispäätöksiin ei saa liittää pysyvää oleskelukieltä 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.~~

~~45.~~ Edellä olevan 2 kohdan mukainen takaisinottovelvollisuus ei rajoita sitä, että ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskellut ~~kolmannen maan kansalainen~~ ☒ henkilö ☒ ja hänen perheen~~in~~ ☒ jäsenen ☒ sa voivat muuttaa kolmanteen jäsenvaltioon.

2622 artikla

☒ EU:n alueella ☒ ~~pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen~~ ☒ henkilön ☒ aseman saaminen toisessa jäsenvaltiossa

1. Toisen jäsenvaltion on myönnettävä hakemuksesta ☒ EU:n alueella ☒ pitkään oleskelleelle ~~kolmannen maan kansalaiselle~~ ☒ henkilölle ☒ 7 artiklan mukainen asema, jollei 3, 4, 5 ja 6 artiklan säännöksistä muuta johdu. Toisen jäsenvaltion on ilmoitettava päätöksestään ensimmäiselle jäsenvaltiolle.

↓ uusi

2. Poiketen siitä, mitä 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädetään, toisen jäsenvaltion on myönnettävä EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, jotka tämän luvun mukaisen oleskeluoikeuden saatuaan ovat oleskelleet sen alueella laillisesti ja yhtäjaksoisesti kolmen vuoden ajan välittömästi ennen asianomaisen hakemuksen jättämistä.

3. Toinen jäsenvaltio ei ole velvollinen myöntämään oikeutta sosiaaliapuun tai opintorahan tai -lainan muodossa annettavaan toimeentulotukeen opintoja varten, ammatillinen koulutus mukaan luettuna, EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille, jotka ovat muita kuin työntekijöitä tai itsenäisiä ammatinharjoittajia, eikä heidän perheenjäsenilleen ennen kuin viiden vuoden laillinen ja yhtäjaksoinen oleskelu sen alueella on täyttynyt.

Toinen jäsenvaltio voi päättää myöntää EU:n alueella pitkään oleskelleille henkilöille oikeuden tällaiseen apuun ennen viiden vuoden laillisen ja yhtäjaksoisen oleskeluajan täyttymistä edellyttäen, että se takaa saman kohtelun unionin kansalaisille, jotka käyttävät oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen direktiivin 2004/38/EY tai SEUT-sopimuksen 21 artiklan mukaisesti ja jotka ovat muita kuin työntekijöitä, itsenäisiä ammatinharjoittajia tai tällaisen aseman säilyttäviä henkilöitä, ja heidän perheenjäsenilleen sekä kolmansien maiden kansalaisille, joilla on unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmansien maiden välisen sopimuksen nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla, jotka ovat muita kuin työntekijöitä, itsenäisiä ammatinharjoittajia tai tällaisen aseman säilyttäviä henkilöitä, sekä heidän perheenjäsenilleen.

4. Poiketen siitä, mitä 13 artiklan 2 kohdassa säädetään, ja ainoastaan ennen kuin viiden vuoden laillinen ja yhtäjaksoinen oleskelu sen alueella on täytynyt, toinen jäsenvaltio voi tehdä päätöksen palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen lopettaneen EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön laillisen oleskelun lopettamisesta, jos hänellä ei ole itseään ja perheenjäseniään varten riittäviä varoja ja kattavaa sairausvakuutusturvaa, jotta hän ei muodostu kohtuuttomaksi rasitteeksi kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmälle.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

25. EU:n alueella pitkään oleskelleen ~~kolmannen maan~~ kansalaisen henkilön asemaa koskevan hakemuksen jättämisessä ja tutkinnassa sovelletaan toisessa jäsenvaltiossa 7 artiklassa vahvistettua menettelyä. Oleskeluluvan myöntämiseen sovelletaan 8 artiklan säännöksiä. Jos hakemus hylätään, sovelletaan 10 artiklan mukaisia menettelyyn liittyviä takeita.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

↓ uusi

27 artikla

Tiedonsaanti

1. Jäsenvaltioiden on asetettava pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan hakijoiden helposti saataville tiedot

a) hakemusta varten tarvittavista asiakirjatodisteista;

b) kolmansien maiden kansalaisiin ja heidän perheenjäseniinsä sovellettavista aseman saamista ja oleskelua koskevista edellytyksistä, mukaan lukien heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä menettelyyn liittyvistä takeista.

2. Jos jäsenvaltiot myöntävät kansallisia oleskelulupia 14 artiklan mukaisesti, niiden on varmistettava, että pitkäaikaista EU-oleskelulupaa koskevat tiedot ovat saatavilla yhtä hyvin kuin tällaisia kansallisia oleskelulupia koskevat tiedot.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)

~~28~~24 artikla

Kertomus ja uudelleentarkastelu

Komissio toimittaa säännöllisesti ja ensimmäisen kerran viimeistään ~~23 päivänä tammikuuta 2011~~ [kahden vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt,] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia

~~sen muuttamiseksi~~ ☒ tarpeelliseksi katsomistaan muutoksista ☒. Muutosehdotukset koskevat ☒ tarvittaessa ☒ ensisijaisesti 4, 5, 9 ja ~~11~~12 artiklaa sekä III lukua.

↓ uusi

Edellä mainitussa kertomuksessa komissio arvioi erityisesti 4 artiklan 1 kohdassa säädetyn vaaditun oleskeluajan vaikutuksia kolmansien maiden kansalaisten kotoutumiseen, mukaan lukien tämän ajanjakson lyhentämisestä mahdollisesti aiheutuvat hyödyt, ottaen huomioon muun muassa kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisen kannalta merkitykselliset tekijät eri jäsenvaltioissa.

↓ 2011/51/EU, 1 art. 10 kohta
⇒ uusi

~~29~~25 artikla

Yhteyspisteet

Jäsenvaltioiden on nimettävä yhteyspisteitä, jotka vastaavat 8, ~~9~~9, ~~12~~13, ~~19~~21, ~~19~~a22, ~~22~~25 ja ~~23~~26 artiklassa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen vastaanottamisesta ja toimittamisesta.

↓ 2003/109/EY (mukautettu)
⇒ uusi

Jäsenvaltioiden on tehtävä asianmukaisesti yhteistyötä ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen vaihdossa.

~~30~~26 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava ~~tämän direktiivin~~ ☒ 1 artiklan b alakohdan, 4 artiklan 1–3 ja 5 kohdan, 5 artiklan 2 ja 4 kohdan, 7 artiklan 1, 2 ja 4 kohdan, 8 artiklan 3 kohdan, 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan sekä 2, 5 ja 6 kohdan, 10 artiklan 3 kohdan, 11 artiklan, 12 artiklan 1 kohdan d ja f alakohdan sekä 2, 5 ja 7 kohdan, 13 artiklan, 14 artiklan, 15 artiklan, 16 artiklan 1 kohdan, 17 artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohdan, 18 artiklan 1 kohdan, 20 artiklan, 21 artiklan 1 ja 4 kohdan, 24 artiklan, 25 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan, 26 artiklan 2–4 kohdan, 27 artiklan, 28 artiklan ja 29 artiklan ☒ noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ~~23 päivänä tammikuuta 2006~~ ⇒ [...] ☒. Niiden on ☒ viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina ☒ ilmoitettava tästä komissiolle ~~viipymättä~~.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. ☒ Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin ☒. ~~Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.~~ ☒ Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään. ☒

☒ 2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle. ☒

☒ 31 artikla ☒

☒ **Kumoaminen** ☒

☒ Kumotaan direktiivi 2003/109/EY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä I olevassa A osassa mainitulla direktiivillä, [tämän direktiivin 30 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä päivää seuraavasta päivästä], sanotun kuitenkin vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä I olevassa B osassa mainittuja määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä. ☒

☒ Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti. ☒

3227 artikla

Voimaantulo ☒ ja soveltaminen ☒

Tämä direktiivi tulee voimaan ☒ kahdentenakymmenentenä ☒ päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

☒ Tämän direktiivin 1 artiklan a alakohtaa, 3 artiklaa, 4 artiklan 4 ja 6 kohtaa, 5 artiklan 1 ja 2 kohtaa, 6 artiklaa, 7 artiklan 3 kohtaa, 8 artiklan 2 ja 4–6 kohtaa, 9 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa sekä 2–4, 7 ja 8 kohtaa, 10 artiklan 1 ja 2 kohtaa, 12 artiklan 1 kohdan a–c ja e–h alakohtaa sekä 3, 5 ja 7 kohtaa, 13 artiklan 1 ja 3–9 kohtaa, 16 artiklan 2–4 kohtaa, 17 artiklan 2 ja 3 kohtaa, 18 artiklan 2–5 kohtaa, 19 artiklaa, 20 artiklaa, 21 artiklan 2 ja 3 kohtaa, 22 artiklaa, 23 artiklaa, 25 artiklan 3 ja 4 kohtaa ja 26 artiklan 1 ja 3 kohtaa sovelletaan [30 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä päivää seuraavasta päivästä]. ☒

3328 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille ☒ perussopimusten ☒ ~~Euroopan yhteisön perustamissopimuksen~~ mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja